

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα Εργασίας

*“ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΤΑ -
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ ”*

Σπουδαστής : ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Επιβλέπουσα : ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Καλαμάτα 2013

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατά την διάρκεια της υλοποίησης της παρούσας πτυχιακής εργασίας προέκυψαν αρκετά προβλήματα τόσο στο κομμάτι του θεωρητικού πλαισίου όσο και στην διαδικασία τέλεσης της έρευνας, γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους τους εμπλεκόμενους, που με την αμέριστη και συνεχή συμπαράστασή τους, κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια για την υλοποίηση της ερευνητικής εργασίας μου.

Συγκεκριμένα, εκφράζω την ευχαρίστησή μου στην κα. Αργυροπούλου Φωτεινή, η οποία με καθοδήγησε με τις πολύτιμες τεχνικές συμβουλές της κατά την διάρκεια της εργασίας, καθώς επίσης και τις ευχαριστίες μου προς τα αιρετά όργανα και τους δημοτικούς υπαλλήλους του Δήμου Λέσβου για την συνεργασία που είχαμε για την διεξαγωγή του ερευνητικού θέματός μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία μελετάμε την υφιστάμενη Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Λέσβου, διερευνώντας εκείνες τις αιτίες που στέκονται εμπόδιο στην ομαλή διαβίωση των δημοτών, ιδιαίτερος δε των ευάλωτων/ευπαθών ομάδων, που έχουν περισσότερη και άμεση ανάγκη.

Επίσης τις δυνατότητες βελτίωσης, τις συντονισμένες και συνεχείς πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν από την πλευρά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για μια πιο ουσιαστική - αποτελεσματική κοινωνική πολιτική.

Από την έρευνα διαπιστώθηκε το γεγονός ότι οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου δώσανε έμφαση στην δημιουργία θέσεων εργασίας δεδομένου ότι η ανεργία έχει αυξηθεί σε σημαντικό βαθμό τα τελευταία χρόνια.

Επίσης ότι η τρέχουσα οικονομική συγκυρία έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου, περιορίζοντας ολοένα και περισσότερο τις δράσεις των Κοινωνικών Υπηρεσιών, λόγω της μη επαρκούς στελέχωσης και έλλειψης χρηματοδότησης.

Λέξεις κλειδιά:

Κοινωνική πολιτική, Δήμος Λέσβου, Καλλικράτης, Δράσεις κοινωνικής πολιτικής, Κοινωνικές Υπηρεσίες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ-ΕΙΚΟΝΩΝ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	7
1.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΈΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ.....	7
1.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	9
1.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣ.....	11
1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	16
1.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.....	18
1.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ.....	19
1.7 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ.....	21
1.8 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	25
2.1 ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	25
2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	25
2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	39
3.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	39
3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	59
4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	60
4.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	65
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	68
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	69

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ 1.1 : ΠΕΔΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	8
ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ-ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ.....	33
ΓΡΑΦΗΜΑ 1: ΦΥΛΟ.....	39
ΓΡΑΦΗΜΑ 2: ΗΛΙΚΙΑ.....	40
ΓΡΑΦΗΜΑ 3: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	41
ΓΡΑΦΗΜΑ 4: ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	41
ΓΡΑΦΗΜΑ 5: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....	42
ΓΡΑΦΗΜΑ 6: ΕΙΣΟΔΗΜΑ.....	43
ΓΡΑΦΗΜΑ 7: ΔΗΜΟΤΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	43
ΓΡΑΦΗΜΑ 8: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	44
ΓΡΑΦΗΜΑ 9: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ.....	45
ΓΡΑΦΗΜΑ 10: ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	45
ΓΡΑΦΗΜΑ 11: ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	46
ΓΡΑΦΗΜΑ 12: ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	48
ΓΡΑΦΗΜΑ 13: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ.....	49
ΓΡΑΦΗΜΑ 14: ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ.....	50
ΓΡΑΦΗΜΑ 15: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	52
ΓΡΑΦΗΜΑ 16: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	53
ΓΡΑΜΗΜΑ 17: ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ.....	55
ΓΡΑΦΗΜΑ 18: ΠΟΙΑ Η ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ- ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ-ΚΟΙΝΩΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΕΥΓΙΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	56
ΕΙΚΟΝΑ 1.....	59

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία ασχολούμαστε με την Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Λέσβου και συγκεκριμένα εξετάζουμε έναν νευραλγικό τομέα που καθορίζει σε τεράστιο βαθμό την ομαλότητα της πορείας μιας κοινωνίας, ιδιαιτέρως όταν μέσα σε αυτήν δραστηριοποιούνται ευάλωτες ή ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, οι οποίες έχουν ανάγκη την στήριξη της Πολιτείας και ειδικότερα τον ρόλο που διαδραματίζουν οι Ο.Τ.Α. σε τοπικό επίπεδο για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών.

Έτσι λοιπόν, μέσα από την εργασία διερευνούμε την αποτελεσματικότητα της υφιστάμενης Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Λέσβου, η οποία καθορίζει στο μέγιστο βαθμό την ουσιαστική αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων του τόπου μας, καθώς επίσης και τις επιπρόσθετες ενέργειες που θα πρέπει να αναληφθούν για την ουσιαστικότερη εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

Αυτό έχει μεγάλη σημασία σήμερα, διότι εάν κρίνουμε από τα οικονομικά δεδομένα της χώρας μας, παρατηρούμε ότι η κοινωνική πολιτική επηρεάζεται άμεσα από το άσχημο οικονομικό κλίμα, σε βαθμό που αναρωτιόμαστε το τι μέλλον θα υπάρξει για τους κοινωνικούς τομείς (πχ. Υπηρεσίες πρόνοιας) της κοινωνίας που πλήττονται, με αποτέλεσμα την μη βιωσιμότητα τους.

Η έρευνα έγινε με την μέθοδο της σύνταξης ερωτηματολογίων, τα οποία απευθύνονται στους αιρετούς και δημοτικούς υπαλλήλους, στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή του Δήμου Λέσβου.

Στο πρώτο κεφάλαιο ασχολούμαστε με το περιεχόμενο της Κοινωνικής Πολιτικής, δηλαδή πως μπορεί να προσφέρει αυτή η έννοια στην τοπική κοινωνία, τονίζοντας ιδιαιτέρως τα κοινωνικά προβλήματα που την ταλανίζουν. Επίσης, γίνεται αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο του Καλλικράτη, από το οποίο μπορούμε να δούμε τον τρόπο που συνεισφέρει στα κοινωνικά προβλήματα. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία και στην παράθεση των τρόπων αντιμετώπισης της, η οποία επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ομαλή πορεία (βιωσιμότητα) της κοινωνίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η περιοχή έρευνας και αναλύονται σε πρώτη φάση οι δράσεις της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Λέσβου καθώς επίσης και οι τρόποι αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων, που επιβαρύνουν ένα μεγάλο

μέρος του τοπικού πληθυσμού, με στοχευόμενες πρωτοβουλίες των υπηρεσιακών παραγόντων του Δήμου.

Στο τρίτο κεφάλαιο, καλούμαστε να αναφερθούμε σε συγκεκριμένα δεδομένα, τα οποία προέρχονται από την διεξαγωγή μιας ποιοτικής ανάλυσης των ερωτηματολογίων, με γεωγραφική περιοχή έρευνας του Δήμου Λέσβου, που έχουν ως στόχο την έρευνα των απόψεων από αιρετούς και δημοτικούς υπαλλήλους για την πορεία της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Λέσβου, και την διερεύνηση επιπρόσθετων ενεργειών για την ουσιαστικότερη εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

Επίσης, στο τέταρτο κεφάλαιο, καταλήγουμε στα βασικότερα σημεία της έρευνας, που θα μας βοηθήσουν να δούμε τον τρόπο με τον οποίο ο Δήμος Λέσβου έχει συνεισφέρει σε επίπεδο Κοινωνικής Πολιτικής και πως μπορεί, με τα μέσα που διαθέτει, να επιτύχει την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων.

Επιπλέον στο τέταρτο κεφάλαιο, είναι χρήσιμο να αναφέρουμε κάποιες προτάσεις που θα βοηθήσουν στην ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών σε κοινωνικό επίπεδο, καθώς επίσης συμπληρωματικές δράσεις που θα καλύψουν το έλλειμμα ενός βασικού μέρους της κοινωνικής πολιτικής, έτσι ώστε να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση να συνδέεται αποτελεσματικά με την κοινωνία.

Κατά την διάρκεια της έρευνας αντιμετώπισα αρκετές δυσκολίες στην συλλογή δεδομένων λόγω του ότι, η γεωγραφική περιοχή έρευνας (ο Δήμος Λέσβου) είναι αρκετά μεγάλη σε έκταση, ήταν δύσκολο να εντοπίσω τα αιρετά πρόσωπα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εξαιτίας των αναλυμένων υπηρεσιακών υποχρεώσεών τους, κάτι το οποίο μου κόστισε στην έγκαιρη συμπλήρωση όλων των ερωτηματολογίων.

Επίσης, πολλοί από τους αιρετούς δεν είχαν μια επαρκή εξειδίκευση ή επιστημονική κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής πολιτικής, έτσι ώστε να μου προτείνουν ουσιαστικές λύσεις σε ορισμένα από τα ερωτήματα μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Κοινωνική πολιτική – Έννοια και Περιεχόμενο

Η Κοινωνική πολιτική είναι αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας, που εξελίσσεται σε συνάρτηση και σε σχέση με τα άλλα κοινωνικά πεδία (ορισμός του Titmuss). Κοινωνική πολιτική και γενικά όλες οι δημόσιες πολιτικές και οι κοινωνικοί θεσμοί αποτελούν το κοινωνικό κράτος. Το βαθύτερο νόημα όλων αυτών εκφράζεται με την εκδήλωση αλληλεγγύης προς τους αδύναμους, τους απόρους, τους ανέργους, κτλ (Σακελλαρόπουλος, Θεόδωρος 1994)¹. Κατά έναν άλλο ορισμό η κοινωνική πολιτική αναφέρεται στην ύπαρξη ενός πλέγματος ή συνόλου δραστηριοτήτων που ως αντικείμενο έχουν τις κάθε μορφής υπηρεσίες, παροχές και επιδοτήσεις προς το κοινωνικό σύνολο (Λιαρόπουλος 2007)². Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται από το ESSPROS (Εναρμονισμένο Ευρωπαϊκό Σύστημα Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας), η κοινωνική πολιτική συντίθεται από το σύνολο των παροχών σε χρήμα ή είδος από πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας, που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση ενός καθορισμένου συνόλου κινδύνων και αναγκών, ενώ αλλού αναφέρεται ως η καταγραφή, ιεράρχηση και κάλυψη κοινωνικών κινδύνων και αναγκών μέσα από σύνολα ρυθμίσεων και παροχών σε τομείς όπως υγεία, ασφάλιση, απασχόληση, στέγαση και προνοιακές υπηρεσίες (Κοντιάδης, Ξενοφών 2001)³.

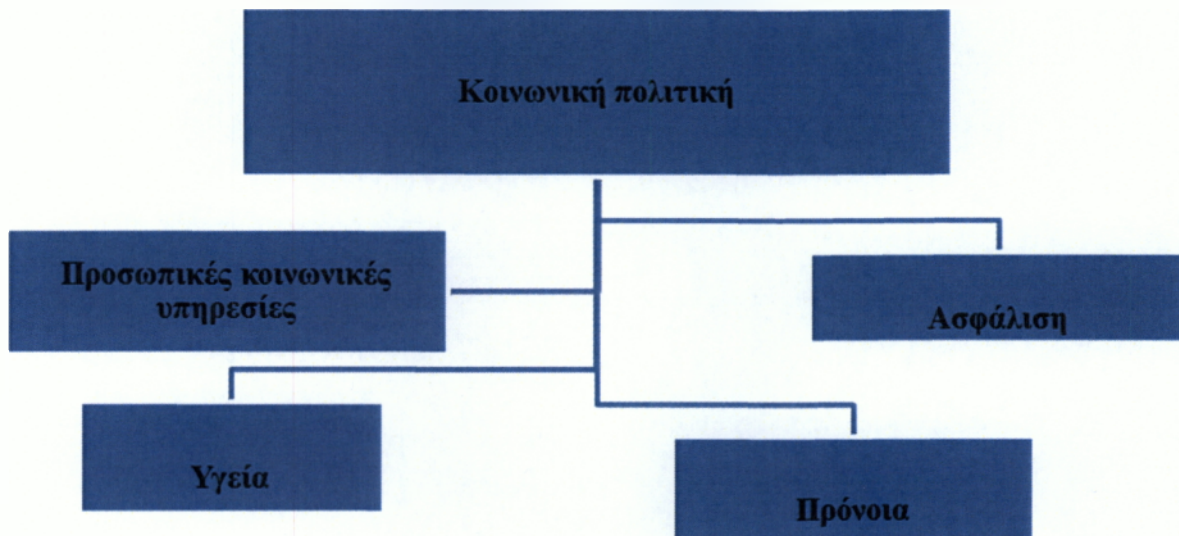
Τέλος, σύμφωνα με την σχολή Κοινωνικής Διοίκησης, η κοινωνική πολιτική απαρτίζεται από το σύνολο της διοίκησης, της πρόνοιας και των κρατικών υπηρεσιών που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα, ενώ μια πιο θεωρητική αντίληψη των πραγμάτων αντιλαμβάνεται την κοινωνική πολιτική ως ένα σχέδιο για τη διαχείριση και αλλαγή της κοινωνίας, για την επίτευξη κοινωνικών στόχων, όπως η ισότητα, η ευημερία και η ασφάλεια των πολιτών μέσω υπηρεσιών που εμπλέκονται στις

¹ Σακελλαρόπουλος, Θ.(2008), << το Κοινωνικό Κράτος σε ιστορική προοπτική>> Άρθρο στο Βήμα ιδεών, φύλλο της 7-11-2008

² Λιαρόπουλος Α. (2007). << Οργάνωση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας>>. Τόμος Α, εκδ. Βήτα, Αθηνών.

³ Κοντιάδης Ξ, Καλατζής Ν, Μίχος Α, Μπιτσάνη Ε, Τσέκος Θ. (2006β). <<Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση>>.

κοινωνικές και πολιτικές συγκρούσεις, την οικονομία και την πολιτική (Μακαρόνη 2008)⁴.

Οργανόγραμμα 1.1 : Πεδία Κοινωνικής Πολιτικής

Από τα παραπάνω γίνεται σαφής ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της κοινωνικής πολιτικής. Συχνά ασχολείται με ανεπίλυτα προβλήματα και ενέργειες που επηρεάζουν την ευημερία των μελών μιας κοινωνίας. Το περιεχόμενο της κοινωνικής πολιτικής και η δράση για την υλοποίηση των στόχων της εξαρτώνται από την πολιτική οργάνωση μιας κοινωνίας και από τις ιδεολογίες που ισχύουν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Έχει υποστηριχθεί ότι η κοινωνική πολιτική αποτελεί ξεχωριστό επιστημονικό αντικείμενο, μα σήμερα είναι αποδεκτό ότι πρόκειται για ένα διεπιστημονικό πεδίο.

Η κοινωνική πολιτική αποσκοπεί στη βελτίωση της ανθρώπινης ευημερίας, στην κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών για την ασφάλεια της εκπαίδευσης, της υγείας και της στέγασης, και της προσωπικής κοινωνικής στήριξης. Σημαντικοί τομείς πολιτικής είναι το κράτος πρόνοιας, η κοινωνική ασφάλιση, ασφάλιση κατά της ανεργίας, η περιβαλλοντική πολιτική, οι συντάξεις, η υγειονομική περίθαλψη, η κοινωνική στέγαση,

⁴ Μακαρόνη Ν, Παλούκτση Β(2008). Υπάρχει Νότιο Ευρωπαϊκό Μοντέλο Κοινωνικής Πρόνοιας; Πτυχιακή Εργασία, Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο Θράκης.

η κοινωνική φροντίδα, η προστασία των παιδιών, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η πολιτική εκπαίδευσης, η εγκληματικότητα και η ποινική δικαιοσύνη. Στις Ηνωμένες Πολιτείες ο όρος «κοινωνική πολιτική» μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναφερθεί στην άμβλωση, στην ευθανασία, στην ομοφυλοφιλία, σε κανόνες γύρω από θέματα του γάμου, διαζύγιο, υιοθεσία, στο νομικό καθεστώς των ψυχαγωγικών ναρκωτικών καθώς και της πορνείας.

1.2 Θεσμικό πλαίσιο

Οι ΟΤΑ μέσα στο υφιστάμενο θεσμικό και νομικό πλαίσιο που λειτουργούν, οργανώνουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες είτε μέσω της σύστασης νομικών προσώπων (Ν.Π.Ι.Δ., Ν.Π.Δ.Δ.), είτε μέσω της σύστασης κοινωνικής υπηρεσίας, η οποία λειτουργεί στον εσωτερικό κορμό του Δήμου. Η επιλογή της οργανωτικής μορφής παροχής των κοινωνικών υπηρεσιών σε κάθε ΟΤΑ εξαρτάται από τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που σχετίζονται με τις διαδικασίες σύστασης, την ευελιξία κατά τη λειτουργία και τις χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις (διατιθέμενοι οικονομικοί πόροι). Το μοντέλο κοινωνικής παρέμβασης στηρίζεται στη διάκριση μεταξύ των οργάνων που σχεδιάζουν (Δημοτικό Συμβούλιο ή Διοικητικά Συμβούλια Νομικών Προσώπων), και των οργάνων που υλοποιούν (διάρθρωση και επιστημονική κατάρτιση των Υπηρεσιών), που παρέχουν τις κοινωνικές υπηρεσίες. Η χάραξη, ο οραματισμός και η ευθύνη του σχεδιασμού της άσκησης κοινωνικής πολιτικής, οι αποφάσεις δηλαδή λαμβάνονται από τα Δημοτικά Συμβούλια, ενώ συνήθως ο δήμαρχος και οι αντιδήμαρχοι ορίζονται ως υπεύθυνοι για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο. Ο τρόπος άσκησης της πραγματοποιείται με τη δημιουργία δομών που σχεδιάστηκαν με αφορμή τα Ευρωπαϊκά προγράμματα, από πρωτοβουλίες των ΟΤΑ και δομές που προήλθαν και εκχωρήθηκαν από κεντρική διοίκηση στους ΟΤΑ.

Είναι προφανές ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση παίζει σημαντικό ρόλο στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής γι' αυτό πρέπει να κάνουμε τους δήμους πιο ισχυρούς, εκχωρώντας τους περισσότερες αρμοδιότητες και δυνατότητες υλοποίησης προγραμμάτων σε μεγαλύτερη έκταση μα έχοντας και τους απαιτούμενους πόρους για μια τέτοια αναβάθμιση.

Η δυνατότητα των ΟΤΑ να ασκούν κοινωνική πολιτική είναι θεσμοθετημένη. Ειδικότερα, οι ρυθμίσεις του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006) στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής προβλέπουν τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.3463/2006⁵:

«Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας».

Στη συνέχεια πραγματοποιείται μια θεματική συστηματοποίηση των αρμοδιοτήτων για τοπικές υποθέσεις που αναφέρονται ενδεικτικά («ιδίως») και κατατάσσονται πάλι ενδεικτικά «κυρίως» στους εξής τομείς: Ανάπτυξη, Περιβάλλον, Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμη Λειτουργία των Πόλεων και των Οικισμών, Απασχόληση, Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός, Πολιτική Προστασία.

- Η Τ.Α είναι πιο κοντά στον πολίτη, γνωρίζει λόγω της εγγύτητας αυτής καλύτερα τα προβλήματα που υπάρχουν, και άρα μπορεί να προσαρμόζει την κοινωνική δράση στις κοινωνικές ανάγκες.

Η κοινωνική πολιτική απαιτεί στην εφαρμογή της το συνδυασμό πολλών δράσεων. Συνδέεται άμεσα με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, τις δράσεις για ευπαθείς ομάδες, τις δράσεις για πρόληψη στον τομέα της υγείας κ.λπ. Μόνο στο πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι δυνατός ο συντονισμός όλων των δράσεων σε μια συνολική προσέγγιση.

Σημαντικές ρυθμίσεις για την αυτοδιοικητική κοινωνική πολιτική περιελάμβαναν και παλαιότερα νομοθετήματα. Ήδη ο Νόμος 2646/98⁶ για την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, συστηματοποίησε και διεύρυνε το ρόλο των Ο.Τ.Α. στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής. Σύμφωνα με αυτόν οι Ο.Τ.Α.:

- Μετέχουν με εκπρόσωπό τους στο Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας που συστήνεται ως γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας, (άρθρ. 8, παρ.3, εδάφ. ζ').
- Εγγράφουν πιστώσεις στον προϋπολογισμό τους και δέχονται επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων κάθε Ο.Τ.Α. για τη λειτουργία φορέων κοινωνικής φροντίδας της αρμοδιότητάς του (άρθρ. 11).

⁵ Κώδικας Δήμων Κοινοτήτων, «Ν. 3463/2006, άρθρο 75», Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης, Αθήνα, 2006, σελ. 125.

⁶ Ν. 2646/98, άρθρο 4 και 5 «Ανάπτυξη του εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας», 1998, σελ. 2-3.

- Μπορούν να χρηματοδοτούνται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του (τότε) Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας για προτεινόμενα καινοτόμα προγράμματα μετά από γνωμοδότηση του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Φροντίδας (άρθρ. 15, παρ. 2).
- Παρέχουν υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ανοιχτής κοινωνικής φροντίδας, οι οποίες αποσκοπούν στην πρόληψη των αναγκών και στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων κοινωνικο-οικονομικού αποκλεισμού (άρθρ. 3, παρ. 2).

Μπορούν να συστήνουν νέες υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

Οι ΟΤΑ έχουν θεσμικά τη δυνατότητα να διαχειρίζονται οργανωτικά και λειτουργικά θέματα οργάνωσης και λειτουργίας τους.

Το ευρύτερο πλέον αυτό θεσμικό και νομικό πλαίσιο κοινωνικών δράσεων είτε με τη σύσταση αυτοτελών νομικών προσώπων (Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., δηλαδή Δημοτικής Επιχείρησης ή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Ν. 2072/92 άρθρο 11 παρ. 3)⁷, είτε με τη συγκρότηση Κοινωνικής Υπηρεσίας δια του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του νόμου 1188/81, όπως έχει διαμορφωθεί και ισχύει σήμερα, καθιστούν τους ΟΤΑ αποκλειστικά μοναδικό πυλώνα δημιουργίας και στήριξης δομών κοινωνικής πολιτικής.

1.3 Κοινωνική πολιτική και τοπική αυτοδιοίκηση

Ιδιαίτερα σημαντικό θέμα είναι ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Η κοινωνική πολιτική ασκείται τις δύο τελευταίες δεκαετίες από τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, και έχει διαμορφωθεί από τα μέσα του 1980 στα πλαίσια του αποκεντρωμένου κράτους. Ο ρόλος των δήμων ως προς την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών με «τοπικό» χαρακτήρα αναδείχθηκε ως κεντρικός, προκειμένου να καλύπτονται αποτελεσματικότερα οι ανάγκες των τοπικών κοινωνιών. Οι προκλήσεις ήταν πολλές, τα προβλήματα στο σχεδιασμό υπήρχαν και θα υπάρχουν και ειδικά τα τελευταία χρόνια το κράτος διαρκώς προβαίνει σε δομικές μεταρρυθμίσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση, παλαιότερα με το σχέδιο «Καποδίστριας» και τώρα με τον «Καλλικράτη».

⁷ Ν. 2072/92 άρθρο 11 παρ. 3 «Ρυθμιση Επαγγελματος ειδικου τεχνικου προσθετικων και ορθωτικων κατασκευων και λοιπων ειδων αποκαταστασης και άλλες διαταξεις» Αθήνα 1992, σελ 4.

Οι οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τη φύση τους βρίσκονται κοντά στον πολίτη, αυτό τους καθιστά περισσότερο ικανούς να ασκήσουν κοινωνική πολιτική τουλάχιστον σε επίπεδο της καθημερινότητας. Μία κοινωνική πολιτική ουσιαστική, προσανατολισμένη στις ανάγκες και στα προβλήματα των κατοίκων, αλλά και στις ιδιαιτερότητες και προοπτικές του κάθε τόπου. Οι δήμοι και οι κοινότητες αποτελούν τον πρώτο δέκτη κοινωνικών προβλημάτων λόγω της άμεσης επαφής με τον δημότη, σχεδόν αμέσως μετά την γέννηση του, με τους δημοτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, μέχρι τα γεράματά του, με τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η). Βρίσκονται κοντά στην κοινωνία με προγράμματα – δομές, όπως το «Βοήθεια στο σπίτι», που δυστυχώς κινδυνεύει στις μέρες μας λόγω υποστελέχωσης ειδικού επιστημονικού προσωπικού, και ελλιπούς χρηματοδότησης. Συνεργάζεται και με οργανισμούς – φορείς που διαθέτουν το κατάλληλο προσωπικό και τεχνογνωσία, όπως ο ΟΚΑΝΑ και το ΚΕΘΕΑ, προσφέροντας κοινωνικό έργο, για τη δημιουργία κέντρων πρόληψης και καταστολής, κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών, που τα τελευταία χρόνια μαστίζουν τη νεολαία. Αλλά και στον τομέα εργασίας, σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ υλοποιούν προγράμματα που ενημερώνουν και προωθούν την απασχόληση σε τοπικό επίπεδο, εκπαιδεύουν και επιμορφώνουν άνεργους δημότες (είτε μέσω των κέντρων δημιουργικής απασχόλησης, είτε μέσω προγραμμάτων για γυναίκες και νέους), και προσφέρουν διασύνδεση με τις τοπικές επιχειρήσεις, βοηθώντας την απορρόφηση των ανέργων από την αγορά εργασίας. Σημαντική είναι και η συνεισφορά των ΟΤΑ στην ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ), δημιουργώντας ειδικά σχολεία και κατάλληλους χώρους που απασχολούν δημιουργικά τα παιδιά. Τέλος υπάρχουν και προγράμματα ενσωμάτωσης για τις μειονότητες όπως οι μετανάστες παρέχοντάς τους κατάλυμα, σίτιση, στήριξη και ιατρική φροντίδα.

Ορισμένοι δήμοι συμμετείχαν νωρίς και απ' ευθείας (χωρίς τη διοικητική διαμεσολάβηση υπερκείμενων εθνικών φορέων) σε προγράμματα κοινοτικών πρωτοβουλιών, διασφαλίζοντας χρηματοδοτήσεις και σωρεύοντας εμπειρία.

Σε άλλες περιπτώσεις δήμοι συμμετείχαν, επίσης νωρίς και πιλοτικά σε εθνικά προγράμματα διασφαλίζοντας αντιστοίχως πόρους και γνώση.

Στην ουσία οι κοινωνικές δράσεις και οι αντίστοιχες δομές των ΟΤΑ, αποτελούν τμήμα του ευρύτερου τοπίου υλοποίησης κοινωνικών πολιτικών στη χώρα, παρουσιάζοντας αντίστοιχη μορφολογία και προβλήματα, ενίοτε οξυμένα από τις ειδικότερες δυσχέρειες που αναφύονται σε τοπικό επίπεδο :

- **Ανομοιομορφία δράσεων.**
Οι διάφοροι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), δεν αναπτύσσουν αναλογικά ομοιόμορφες κοινωνικές δράσεις έτσι ώστε ο τοπικός πληθυσμός όλων των γεωγραφικών διαμερισμάτων να έχει ισότιμη πρόσβαση στις ωφέλειες των δράσεων αυτών.
- **Κακός προγραμματισμός.**
Τα προβλήματα προγραμματισμού που εμφανίζονται στα υπερκείμενα κλιμάκια καθίστανται περισσότερο έντονα σε τοπικό επίπεδο.
Η απουσία σχεδιαστικής παράδοσης και προγραμματισμού συνεμπλέκεται εδώ με τη δραματική έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού ικανού να διεκπεραιώσει επιτελικές λειτουργίες. Η σύνδεση των όποιων ενεργειών προγραμματισμού κυρίως με τα τεχνικά έργα και την κατασκευή υποδομών και η απουσία ευρύτερου κοινωνικού σχεδιασμού στο επίπεδο των ΟΤΑ επιδεινώνουν την κατάσταση. Ο κοινωνικός σχεδιασμός τις περισσότερες φορές γίνεται βιωματικά, στηριζόμενος στις προσωπικές εκτιμήσεις των εκάστοτε αρμοδίων και σε συγκυριακά αιτήματα «κάποιων» ευαίσθητοποιημένων πολιτών, και όχι με βάση τη συστηματική και ποσοτικοποιημένη διάγνωση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων, προκειμένου να εξυπηρετηθούν μακροπρόθεσμοι στόχοι κοινωνικών δομών.
- **Ανεπάρκεια ελέγχων και αξιολόγησης.**
Όπως έχει ήδη αναφερθεί η αδυναμία προγραμματισμού συνεπιφέρει και αδυναμία ουσιαστικού ελέγχου. Η έλλειψη ποσοτικοποιημένης στοχοθεσίας, η παντελής σχεδόν έλλειψη δεικτών απόδοσης, η μη χρήση τεχνικών ανάλυσης κόστους - ωφέλειας σε τοπικό επίπεδο, καθιστούν την ουσιαστική αξιολόγηση προγραμμάτων και δράσεων πρακτικά αδύνατη.
- **Ανυπαρξία πολιτικής προσωπικού.**
Το πρόβλημα της ποσοτικής και ποιοτικής ανεπάρκειας του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ είναι γνωστό και πολλάκις καταγεγραμμένο. Σε έναν τομέα όπως η κοινωνική πολιτική που η υψηλή εξειδίκευση είναι ιδιαίτερα απαιτητή, το πρόβλημα καθίσταται εντονότερο. Ο μακρόχρονος περιορισμός των προσλήψεων αλλά και η προγραμματική μορφή των περισσότερων κοινωνικών δράσεων –που συνδέει την πρόσληψη προσωπικού με το πεπερασμένο χρονικό όριο των χρηματοδοτήσεων– ακυρώνει κάθε δυνατότητα άσκησης ουσιαστικής πολιτικής προσωπικού.

- Προβλήματα συνέργειας και συντονισμού παράλληλων κοινωνικών δράσεων.

Η θεσμική διάκριση μεταξύ κρατικών και αυτοδιοικητικών δομών δεν συνεπάγεται και αντίστοιχη κατάτμηση των πολιτικών. Φυσικοί αποδέκτες των κοινωνικών πολιτικών δεν είναι τα ευρύτερα συλλογικά υποκείμενα έναντι των οποίων κατηγοριοποιούνται και ταξινομούνται τα προβλήματα και τα προγράμματα αντιμετώπισής τους. Τελικοί στόχοι των πολιτικών αυτών είναι οι οικογένειες και τα μέλη τους.

Το αυτοδιοικητικό πλαίσιο για τη δημιουργία της κοινωνικής υπηρεσίας στη περιφέρεια και στους Ο.Τ.Α. Α βαθμού.

Όπως έχει καταγραφεί σε πρόσφατες μελέτες, ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο συντονισμός των πολιτικών κοινωνικής προστασίας σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη χώρα μας, στο πλαίσιο ενός ελλειμματικού δημοσίου μοντέλου παρέμβασης κοινωνικής προστασίας, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και στρεβλώσεις οι οποίες κατά κύριο λόγο εντοπίζονται α) στην έλλειψη στοχευόμενων στρατηγικών προστασίας των ατόμων σε κατάσταση ανάγκης και κοινωνικού αποκλεισμού β) στην απουσία ολοκληρωμένων ενεργητικών δράσεων εργασιακής και κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού περιορίζονται είτε στην περιστασιακή λήψη επιδοματικών παροχών είτε παραπέμπονται σε αναχρονιστικές μορφές ιδρυματικής περίθαλψης. Παράλληλα έχουν διαπιστωθεί προβλήματα οργανωτικά, διοικητικά και χρηματοδοτικά στη λειτουργία του προνοιακού συστήματος κοινωνικής φροντίδας.

Με το Ν. 3852/2010 <<Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης>> διαμορφώνεται ένα νέο πλαίσιο ανάπτυξης της τοπικής Διακυβέρνησης μέσω των αιρετών Περιφερειών και των νέων Ο.Τ.Α. Α βαθμού. Οι ρυθμίσεις του νόμου 3852/2010 στοχεύουν να εξασφαλίσουν για την σύγχρονη αυτοδιοίκηση το χαρακτήρα α) της εγγύτητας στη λήψη αποφάσεων β) της χρηστής διακυβέρνησης γ) της εποπτείας και του ελέγχου δ) της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ε) της ενίσχυσης του ρόλου και των δικαιωμάτων του πολίτη ζ) του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στ) της πολύ επίπεδης διακυβέρνησης.

Με τον τρόπο αυτό, οι δυο βαθμοί λειτουργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους απονέμονται και οι σχέσεις τους δεν είναι σχέσεις ιεραρχίας και ελέγχου αλλά σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας.

Τα χαρακτηριστικά των υφιστάμενων Κοινωνικών Υπηρεσιών σε αυτοδιοικητικό επίπεδο

Πρόσφατες μελέτες έχουν αναδείξει τα παρακάτω χαρακτηριστικά των Κοινωνικών Υπηρεσιών σε επίπεδο αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού.

- 1) Σημαντικό πρόβλημα ομοιογένειας στην άσκηση των κοινωνικών πολιτικών σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.
- 2) Την παροχή στοχευμένων και εξατομικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας σε τοπικό αυτοδιοικητικό επίπεδο
- 3) Την οργάνωση της τοπικής κοινωνικής διαβούλευσης προκειμένου να ενδυναμωθεί το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο και να διασφαλιστεί η συμμετοχή των ομάδων στην διαμόρφωση των πολιτικών δράσεων κοινωνικής προστασίας.
- 4) Την ενίσχυση των τοπικών φορέων παροχής υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας με εντοπισμό των ανασχέσεων και με επανεξέταση των υπηρεσιών κοινωνικής ενσωμάτωσης σε όλες τις τοπικές πολιτικές κοινωνικής προστασίας.
- 5) Την ανάπτυξη στοχοθετημένων δικτύων συνεργασίας για συγκεκριμένες ομάδες μέσω ειδικής χρηματοδότησης για την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων

Πρόταση οργάνωσης της κοινωνικής υπηρεσίας στους Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού

Ειδικότερα τα προβλήματα των Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού κατά την άσκηση των κοινωνικών πολιτικών αφορούν

Στο σχεδιασμό και προγραμματισμό

Στη φιλοσοφία και υλοποίηση

Στη χρηματοδότηση

Στο έλλειμμα διακυβέρνησης και δικτύωσης

Στα παραπάνω προβλήματα υπάγονται τα εξής

Οι αρμοδιότητες της κοινωνικής υπηρεσίας των ΟΤΑ

- Το τμήμα κοινωνικής φροντίδας
- Το τμήμα χορήγησης προνοιακών επιδομάτων
- Το τμήμα κοινωνικής εργασίας
- Το τμήμα εποπτείας-έλεγχου
- Το τμήμα συντονισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης των κοινωνικών πολιτικών

1.4 Ο ρόλος των Ο.Τ.Α στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα, σε άλλες χώρες.

Το θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα, ως αρμοδιότητα έχει κατά το μεγαλύτερο μέρος εκχωρηθεί στην τοπική αυτοδιοίκηση. Διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 75 του νόμου 3463/2006 (ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ). Εκεί ρητά ορίζεται ότι: οι περιφερειακές και Δημοτικές Αρχές (Α΄ και Β΄ βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης), διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και την συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της Τοπικής Κοινωνίας.

Τομείς Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής.

- 1) Ανάπτυξη
- 2) Περιβάλλον
- 3) Ποιότητα ζωής των πόλεων και οικισμών
- 4) Απασχόληση

- 5) Κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη
- 6) Παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός
- 7) Πολιτική προστασία από φαινόμενα ανωτέρας βίας (πλημύρες, φωτιές κ.α.)

Η βαρύτητα όλων αυτών των δράσεων των Ο.Τ.Α, και ειδικά τα τελευταία χρόνια είναι προφανής.

Κατά την γνώμη μου έχει προβάδισμα ο τομέας κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και για τον λόγο αυτό έχουν δημιουργήσει οι Δήμοι Ν.Π.Δ.Δ., με κατάλληλους οργανισμούς υπηρεσιών, ως εργαλεία για την άσκηση αυτών των δράσεων.

Τέτοιες δράσεις είναι οι εξής:

- α) ίδρυση βρεφονηπιακών σταθμών, Κ.Α.Π.Η, γηροκομείων κ.α.
- β) πολιτικές για παροχή υπηρεσιών υγείας και προαγωγής της ψυχικής υγείας, δημιουργία δημοτικών ιατρείων, κέντρων ψυχικής υγείας και κέντρων πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών.
- γ) πολιτικές για στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων (δώρεές σε Γή, χρηματικά βοηθήματα, φάρμακα και ειδών διαβίωσης).
- δ) Δημιουργία καταυλισμών με ανθρώπινες συνθήκες για στέγαση αθίγγανων, μεταναστών, προσφύγων κ.α.
- ε) προώθηση του εθελοντισμού με δημιουργία εθελοντικών οργανώσεων (δασοπροσβεστικές ομάδες διάσωσης, ομάδες καθαρισμού ακτών, κατασκευής μικρών έργων όπως πλακόστρωτα ή επισκευή και ανάδειξη παραδοσιακών κτιρίων σε παραδοσιακούς οικισμούς) κ.α. Οι δράσεις αυτές αναπτύσσονται με την τεχνική και οικονομική στήριξη των Ο.Τ.Α., μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) και των ιδίων Πόρων των Δήμων.

Αντίστοιχες αρμοδιότητες με τον νόμο 3852/2010-ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ⁸ έχουν εκχωρηθεί και στις περιφέρειες.

Ενδεικτικά :

- 1) Πολιτικές που αφορούν την απασχόληση, το εμπόριο και τον τουρισμό.
- 2) Πολιτικές στον τομέα υγείας όπως η επιχορήγηση κέντρων πρόληψης, προώθηση του θεσμού της κοινωνικής εργασίας, έλεγχος ιδρυμάτων παιδικής προστασίας και ηλικιωμένων, υγειονομικός έλεγχος καταστημάτων.

⁸ Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Προγραμμα Καλλικράτης» σελ. 15- 35.

3) Πολιτικές για παιδεία, πολιτισμό και αθλητισμό, όπως εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, συμμετοχή σε προγράμματα πολιτιστικών και αθλητικών φορέων, προγράμματα αδελφοποίησης πόλεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό κ.α.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι υπάρχει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και τα εργαλεία υλοποίησης αυτών των δράσεων, όπως είναι οι χρηματοδοτήσεις από τους Ο.Τ.Α, το Κεντρικό Κράτος και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπάρχει όμως κακός προγραμματισμός, ανεπάρκεια ελέγχων και αξιολόγησης, ανομοιομορφία δράσεων, ανυπαρξία άσκησης πολιτικής από εξειδικευμένο προσωπικό και λάθος κατανομή των αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Γι αυτό το κύριο πρόβλημα που παρατηρείται είναι η έλλειψη συντονισμού των Υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει απορροφητικότητα χρημάτων από Ευρωπαϊκά κονδύλια και οι πολίτες να στερούνται δομές και παροχές που θα διευκόλυναν την αξιοπρεπή διαβίωση τους.

1.5 Κοινωνικά προβλήματα

Οι σύγχρονες κοινωνίες διαβιούν σε έναν κόσμο, στον οποίο η ανάπτυξη της τεχνικής και των επιστημών οδήγησε και μπορεί να οδηγήσει ακόμα σε σημαντικές βελτιώσεις του επιπέδου ζωής, της υγείας και της ευημερίας των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Τις καταστάσεις αυτές, οι οποίες δεν είναι επιθυμητές για μεγάλα σύνολα κοινωνικών ομάδων και για τις οποίες καταβάλλονται προσπάθειες βελτίωσής τους, ώστε να μην προκαλούν αυτού του είδους τα αισθήματα και τη δυσφορία στους πολίτες, θα μπορούσαμε να τις χαρακτηρίσουμε ως κοινωνικά προβλήματα.¹

Τα κοινωνικά προβλήματα είναι χαρακτηριστικό όλων των κοινωνιών.

Η πείνα, η βία, τα ναρκωτικά, η ανεργία και τόσα άλλα προβλήματα γίνονται αίτια καθυστέρησης της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Τα προβλήματα αυτά αποτελούν κοινωνικά προβλήματα διότι:

α) Επηρεάζουν αρνητικά το κοινωνικό σύνολο, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ανεργία.

Χιλιάδες άνεργοι καθημερινά δίνουν έναν αβέβαιο και άνισο αγώνα βιοπορισμού, η απασχόληση αποτελεί το κύριο μέσο με το οποίο μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα εκάστοτε βιοποριστικά προβλήματα.

β) Παραβιάζουν τις αξίες του κοινωνικού συνόλου , χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η κακοποίηση των γυναικών όπου είναι παγκόσμιο φαινόμενο παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έχει ως αποτέλεσμα πέρα από τη σωματική βλάβη και ψυχολογική , οι γυναίκες οδηγούνται σε ακόμα περισσότερα προβλήματα όπως τον αλκοολισμό και τα ναρκωτικά.

γ) Οφείλονται σε κοινωνικούς και όχι ατομικούς παράγοντες , χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εκπαίδευση όπου με της αλλαγές στον οικονομικό χαρακτήρα της κοινωνίας διακρίνεται το κοινωνικό πρόβλημα από το ατομικό όπου λόγω οικονομικής κρίσης , η μόρφωση έρχεται σε δεύτερη μοίρα διότι αδυνατούν πολλές οικογένειες να πληρώσουν φροντιστήρια , δίδακτρα , βιβλία κ.α.

δ) Αντιμετωπίζονται με συλλογική δράση ατόμων και ομάδων και με κοινωνικά μέτρα της πολιτείας.

Οι συνέπειες των κοινωνικών προβλημάτων αφορούν :

-το άτομο , εφόσον έχουν προσωπικό κόστος που έχει σχέση με την ποιότητα ζωής και την υγεία του.

-την κοινωνία , εφόσον τα κοινωνικά προβλήματα επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική και πολιτική οργάνωση αλλά και ευρύτερα όλη την κοινωνική ζωή.

Τα κοινωνικά προβλήματα έχουν συγκεκριμένες αιτίες όπου με τα κατάλληλα μέτρα μπορούμε να τα επιλύσουμε.

1.6 Κοινωνική Πολιτική – Οικονομική Κρίση

Η κρίση προκαλεί ανεργία και φτώχεια. Το σύστημα κοινωνικής προστασίας που έχουμε στην Ελλάδα δεν επιτελεί το σκοπό του. Το ποσοστό φτώχειας είναι το υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα που είναι επιτακτική η ύπαρξη ενός συστήματος κοινωνικής προστασίας που θα λειτουργήσει ως «κοινωνικό μαξιλάρι» για την απορρόφηση των κραδασμών από την μείωση βιοτικού επιπέδου, απουσιάζουν οι αυτόματοι σταθεροποιητές που θα παράγουν μια σχετική εισοδηματική ασφάλεια.

Τι πέτυχε το κυρίαρχο μοντέλο κοινωνικής προστασίας των τελευταίων δεκαετιών; Στο μακρο-οικονομικό πεδίο συντέλεσε στον εκτροχιασμό των δημοσιονομικών

ελλειμμάτων και του χρέους, υποθηκεύοντας το μέλλον των επόμενων γενεών. Στο μικρο-οικονομικό πεδίο δημιούργησε στρεβλώσεις στις αγορές εργασίας, διεύρυνε τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, εγκλώβισε στο περιθώριο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής μεγάλες ομάδες του πληθυσμού, ενδυνάμωσε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες που λειτούργησαν ως οργανωμένες ομάδες πίεσης, ακυρώνοντας έτσι κάθε σοβαρή προσπάθεια οικονομικού εκσυγχρονισμού.

Πρέπει να υπάρξει χρηματοδότηση ενός επαρκούς δικτύου κοινωνικής προστασίας. Πρέπει να απεμπλακούμε από τις αδιέξοδες αναζητήσεις που κινούνται ανάμεσα στην ανεδαφική υπεράσπιση ενός αντιπαραγωγικού και ξεπερασμένου κοινωνικού μοντέλου και στην σχεδόν εμμονική δογματική εφαρμογή μιας βίαιης δημοσιονομικής προσαρμογής.

Το ζητούμενο πρέπει να είναι η μετάβαση από το αναποτελεσματικό κοινωνικό κράτος στην κοινωνία της πρόνοιας, που θα συμβάλει στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας περιορίζοντας τις δυσλειτουργίες του κοινωνικού κράτους, αξιοποιώντας κάθε πρόσφορο τρόπο (ενθάρρυνση συμμετοχής της κοινωνίας πολιτών στις πολιτικές αλληλεγγύης κεφάλαιο-ποιητικοί τρόποι ασφαλιστικού συστήματος κ.α.). Κάθε εφαρμοσμένη πολιτική πέρα από μια συγκεκριμένη οικονομική λογική ενσωματώνει και μια απόρρητη ηθική διάσταση.

Πρέπει λοιπόν να ξαναδούμε από την αρχή τις επιδοματικές πολιτικές, να συζητήσουμε σοβαρά για τα εισοδηματικά κριτήρια, να σχεδιάσουμε στοχευμένες δράσεις, να οικοδομήσουμε ένα δίκαιο και αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα. Η οικονομική ανάπτυξη είναι ένα σύνθετο, πολυδιάστατο φαινόμενο και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας δεν θα προέλθει από την ευελιξία στην αγορά εργασίας.

Πρέπει να δούμε την απουσία της παραγωγικής γνώσης, δηλαδή της ικανότητας παραγωγής πολλών διαφορετικών και σύνθετων προϊόντων, να ξαναδούμε σοβαρά ζητήματα όπως, η αναδιάταξη των δράσεων του Ε.Σ.Π.Α., η βιομηχανική πολιτική, οι επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη.

Η εγχώρια αγορά εργασίας χωρίζεται στο τμήμα που απολαμβάνει υψηλή εργασιακή ασφάλεια και σε εκείνο το τμήμα που εργάζεται σε συνθήκες ημι-παρανομίας. Αρκεί κάποιος να δει τα επαγγελματικά, εισοδηματικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των εκπροσώπων των εργαζομένων στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και να διαπιστώσει ότι συγκεκριμένες κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες υπέρ-εκπροσωπούνται ενώ κάποιες άλλες απουσιάζουν παντελώς.

Η εγχώρια αγορά εργασίας δεν λειτουργεί αποτελεσματικά, κυρίως στο κομμάτι της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης. Το κυριότερο πρόβλημα της χώρας μας μπορεί να περιγραφεί ως ανάπτυξη χωρίς θέσεις εργασίας, γιατί προστατεύεται η θέση και όχι ο εργαζόμενος.

Τέλος από οικονομική άποψη η ύπαρξη των εργατικών συνδικάτων μπορεί να συμβάλλει στον εξορθολογισμό της αγοράς εργασίας. Με την απαραίτητη υπόμνηση βέβαια πως πολλά πρέπει να αλλάξουν στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον τρόπο λειτουργίας τους, και κυρίως να πάψουν να λειτουργούν συντεχνιακά και να προσανατολίζονται σε οριζόντιες διεκδικήσεις. Ένα από τα πλέον επιτυχημένα μοντέλα κοινωνικής προστασίας βασίζεται στην παραδοσιακή συνεννόηση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

1.7 Πρόγραμμα Καλλικράτης

Με βάση το Ν. 3852\2010 (πρόγραμμα Καλλικράτης), σταδιακά επιχειρείται ευρεία “αποκέντρωση” αρμοδιοτήτων κυρίως σε σχέση με την υγεία, την πρόνοια και τα τεχνικά έργα. Η ευθύνη λειτουργίας των δομών αυτών περνάει σταδιακά στους Δήμους και τις Περιφέρειες. Στόχος είναι η δραστική μείωση των δαπανών του κράτους και η επιβολή δημοτικών ανταποδοτικών τελών προκειμένου να προσφέρονται ανταποδοτικά αυτές οι Υπηρεσίες προς τους δημότες. Ένας πολύ σημαντικός στόχος του Καλλικράτη, επίσης, είναι οι 325 Καλλικρατικοί δήμοι που προέκυψαν να οργανώσουν πιστοποιημένες και επιστημονικά επανδρωμένες Δημοτικές Υπηρεσίες που θα μπορούν να αναλαμβάνουν δομές, προγράμματα ή έργα με διαχειριστική επάρκεια και κατάλληλη τεχνική υποστήριξη, προκειμένου να προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους δημότες. Πλέον η οικονομική διαχείριση στους νέους υπερδήμους στοχεύει σε επαναπροσδιορισμό προτεραιοτήτων και αυστηρό έλεγχο των δαπανών.

Περικόπτονται δαπάνες που βαραίνουν τους προϋπολογισμούς των Δήμων χωρίς κοινωνική ανταποδοτικότητα (έργα και εκδηλώσεις βιτρίνας), μειώνοντας έτσι δραστικά τις απευθείας αναθέσεις έργων, εργασιών και προμηθειών. Επίσης ελέγχονται απολύτως οι κατατιμήσεις μεγάλων έργων σε μικρά υποέργα και θεσπίζονται δημόσιοι και διεθνείς διαγωνισμοί υπό την εποπτεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανάλογα με το ύψος του ποσού που θα δαπανηθεί κάθε φορά. Επίσης στις οικονομικές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. θεσπίζεται

υποχρεωτικά και παράλληλα με το δημόσιο λογιστικό το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα με σκοπό τον πλήρη και διάφανη έλεγχο των οικονομικών. Με αυτόν τον τρόπο αναδιοργανώνονται υποχρεωτικά οι Δημοτικές Υπηρεσίες και αξιοποιούνται καλύτερα οι εργαζόμενοι των δήμων.

Τα τελευταία χρόνια με την οικονομική κρίση , ο τομέας της κοινωνικής πρόνοιας στους δήμους αποτελεί πρώτη προτεραιότητα. Οι δημοτικοί παιδικοί σταθμοί αποτελούν σχεδόν μοναδική επιλογή των δημοτών σε σχέση με παλαιότερα χρόνια. Ακόμη δημιουργούνται νέες δομές όπως είναι τα κοινωνικά πολυϊατρεία , δημοτικά κοινωνικά παντοπωλεία και κινητοποιούν δίκτυα εθελοντών πολιτών οι οποίοι τα υποστηρίζουν. Επιπρόσθετα οργανώνονται καινοτόμες κοινωνικές πρωτοβουλίες αλληλεγγύης, όπως δίκτυα μη εμπορευματικής ανταλλαγής προϊόντων και υπηρεσιών με στόχο τη στήριξη ευαίσθητων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων πληθυσμού. Τέλος αναβαθμίζονται οι δημοτικές συγκοινωνίες με δωρεάν πρόσβαση των νέων ανέργων, συνταξιούχων και χαμηλόμισθων.

Σε τοπικό επίπεδο και ειδικότερα στο Δήμο της Λέσβου, σιγά-σιγά οι δομές αυτές αναπτύσσονται με στρατηγικό σχεδιασμό και έχουν βάθος χρόνου. Η νοοτροπία της δημιουργίας δομών που αρχίζουν και τελειώνουν με την ευκαιρία κάποιου Ευρωπαϊκού προγράμματος εγκαταλείπονται. Η χρηματοδότηση της κεντρικής διοίκησης θα πρέπει να είναι η δεύτερη προτεραιότητα των δημοτικών αρχών, με ταυτόχρονη αξιοποίηση της δημοτικής φορολογίας που θα εξασφαλίζει την βιωσιμότητα των νέων υπηρεσιών που δημιουργούνται.

Εναλλακτικοί τρόποι εξασφάλισης πόρων θα πρέπει υποχρεωτικά να θεσπιστούν και να υιοθετηθούν από τους Καλλικρατικούς δήμους για τη δημιουργία σοβαρών υποδομών και υπηρεσιών για τους πολίτες. Η σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) αν και υπάρχει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο ελάχιστα έχει αξιοποιηθεί.

Η δημοτική περιουσία εφόσον αξιοποιηθεί κατάλληλά θα προσφέρει σημαντικά έσοδα στους δήμους και θα εξασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό τη βιωσιμότητα τους.

Βιβλιογραφία από τον Ν.3852/2010 σε συνδυασμό με τον Δ.ΚΚ (Ν.3463/2006)⁹

⁹ Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Προγραμμα Καλλικρατής» σελ. 15- 35.

1.8 Ευρωπαϊκή Πολιτική – Απασχόληση

Στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική, είναι η προώθηση αξιοπρεπούς ποιότητας ζωής και επιπέδου διαβίωσης για όλους σε μια ενεργό και υγιή κοινωνία, χωρίς αποκλεισμούς. Έως σήμερα συνέβαλε στη βελτίωση της ζωής εκατομμυρίων πολιτών της Ε.Ε., και χάρη σε αυτό έγινε γνωστό ως το «Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο», οι πολίτες δεν εγκαταλείπονται στο έλεος των δυνάμεων της αγοράς, αντίθετα έχουν πρόσβαση σε έναν από τους ισχυρότερους ιστούς κοινωνικής ασφάλειας στον κόσμο.

Η Ε.Ε. έχει ως αποστολή στο σύνολο της Κοινότητας την αρμονική ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, υψηλό επίπεδο απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, αειφόρο πληθωριστική ανάπτυξη, υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας και άσκησης των οικονομικών επιδόσεων, υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής, την οικονομική και κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών.

Η Ε.Ε. και τα κράτη μέλη έχουν ως στόχο την προώθηση της απασχόλησης, την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, ώστε να καταστήσουν δυνατή την εναρμόνιση τους με παράλληλη διατήρηση της προόδου, την κατάλληλη κοινωνική προστασία, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων που θα επιτρέψουν ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Σε σύνοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε το 1997 στο Λουξεμβούργο, οι Ευρωπαίοι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων χάραξαν για πρώτη φορά κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση με στόχο την ανάπτυξη μιας πιο ενεργού πολιτικής για την αγορά εργασίας. Αντί της επικέντρωσης στη στήριξη εισοδήματος των ανέργων, τα προληπτικά μέτρα ήταν αυτά που αποτέλεσαν προτεραιότητα με έμφαση στην απασχολιστικότητα των ατόμων που αναζητούν εργασία.

Κυβερνήσεις των κρατών μελών ενέκριναν πολύ λεπτομερείς πολιτικές για την απασχόληση σε ετήσιο κύκλο.

- 1) Στην αρχή του χρόνου κατόπιν πρότασης της Ε.Ε. το Συμβούλιο εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, με συγκεκριμένους στόχους.
- 2) Κάθε χώρα καταρτίζει εθνικό σχέδιο δράσης και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή.
- 3) Η Ε.Ε. και το Συμβούλιο εξετάζουν από κοινού κάθε εθνικό σχέδιο δράσης και υποβάλλουν έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
- 4) Τέλος μετά από πρόταση της Ε.Ε. το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να συστήσει ειδικά μέτρα ώστε να βοηθήσει να επιτύχουν τους στόχους τους στην πολιτική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Λίγα λόγια για την περιοχή μελέτης

Η Λέσβος είναι το τρίτο μεγαλύτερο νησί μετά την Κρήτη και την Εύβοια, με έκταση 1.636 τ.χλμ. και πληθυσμό 85.330 κατοίκους (απογραφή του 2011) και βρίσκεται απέναντι από τις Τουρκικές ακτές. Απελευθερώθηκε από τους Τούρκους τον Νοέμβριο 1912 και η πλήρης ενσωμάτωσή με την Ελλάδα έγινε το 1914. Διοικητικά ανήκει στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και πρωτεύουσα του νησιού είναι η Μυτιλήνη. Η οικονομία του νησιού στηρίζεται στο λάδι και στα προϊόντα του, την κτηνοτροφία, την καλλιέργεια και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και στην παραγωγή του ούζου, όπως επίσης και στην τουριστική βιομηχανία.

Τέλος, στη Λέσβο βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα απολιθωμένα δάση το οποίο ανήκει στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας και το Σεπτέμβριο του 2012 ολόκληρο το νησί εντάχθηκε στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Καποδίστριας η Λέσβος είχε διαιρεθεί σε δεκατρείς δήμους, δήμος Αγίας Παρασκευής, δήμος Αγιάσου, δήμος Γέρας, δήμος Ερεσού-Αντισσας, δήμος Ευεργέτουλα, δήμος Καλλονής, δήμος Λουτροπόλεως Θερμής, δήμος Μανταμάδου, δήμος Μήθυμνας, δήμος Μυτιλήνης, δήμος Πέτρας, δήμος Πλωμαρίου και δήμος Πολιχίτου. Τον Ιανουάριο 2011 σύμφωνα με το Σχέδιο Καλλικράτης είχαμε την συνένωση των δεκατριών αυτών δήμων σε ένα δήμο, το νέο δήμο Λέσβου.

2.2 Δράσεις Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Λέσβου.

Στο δήμο Λέσβου με τον Νόμο 3852/10 (Καλλικράτης) έχει συσταθεί το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης του Δήμου Λέσβου>>.

Στόχοι της δημιουργίας του Νομικού Προσώπου είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Για το σκοπό αυτό παρέχει ένα δίκτυο δομών κοινωνικής πολιτικής. Στον οργανισμό του Νομικού Προσώπου υπάγονται παιδικοί σταθμοί και Κ.Α.Π.Η. όλου του νησιού, καθώς επίσης και το πρόγραμμα <<Βοήθεια Στο Σπίτι>>

Να σημειωθεί ότι ο Δήμος Λέσβου είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση Δήμος της Ελλάδας με πληθυσμό 85.330 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Οι σκοποί του οργανισμού <<κοινωνικής Προστασίας κ Αλληλεγγύης>> είναι οι εξής:

α) Εφαρμογή πολιτικών και συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα όπου αποσκοπούν στη μέριμνα για την υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα των ατόμων βρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας, με την δημιουργία και λειτουργία ανάλογων δομών.

β) Εφαρμογή πολιτικών και συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα όπου αποσκοπούν στη μέριμνα για την υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα των ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και σε ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού.

γ) Εφαρμογή πολιτικών και συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα όπου αποσκοπούν στην πρόληψη των ασθενειών και στην προαγωγή της **σωματικής και ψυχικής υγείας των δημοτών.**

Συγκεκριμένα οι δράσεις του Νομικού Πρόσωπου Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης του Δήμου Λέσβου είναι:

A) Αντιγριπικό εμβόλιο σε άπορους και ανασφάλιστους

Αυτή η δράση αφορά ενήλικες άπορους και ανασφάλιστους συνδημότες, που ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου και θέλουν να εμβολιαστούν με αντιγριπικό εμβόλιο.

Το αντιγριπικό εμβόλιο, όταν εφαρμοσθεί σωστά και έγκαιρα καλύπτει περίπου σε ποσοστό 80% και προφυλάσσει από τη μετάδοση του ιού της γρίπης, ιδιαίτερα τα άτομα που ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου.

Οι ομάδες υψηλού κινδύνου που πρέπει να εμβολιαστούν με το αντιγριπικό εμβόλιο είναι:

1. Άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω.
2. Ενήλικες που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρόνια νοσήματα:
 - Άσθμα ή άλλες χρόνιες πνευμονοπάθειες
 - Καρδιακή νόσο με σοβαρές αιμοδυναμικές διαταραχές.
 - Ανοσοκαταστολή (κληρονομική ή επίκτητη εξαιτίας νοσήματος ή θεραπείας).
 - Μεταμόσχευση οργάνων

- Δρεπανοκυτταρική νόσο (και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες).
 - Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα.
 - Χρόνια νεφροπάθεια.
 - Νευρομυϊκά νοσήματα
3. Έγκυες γυναίκες β' και γ' τριμήνου.
4. Άτομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με παιδιά «6 μηνών ή φροντίζουν άτομα με υποκείμενο νόσημα, τα οποία διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών από τη γρίπη».

Β) Διάθεση ρουχισμού

Συγκεκριμένα γίνεται διάθεση ειδών ένδυσης για όσους συνδημότες μας έχουν ανάγκη και είναι άποροι.

Τα είδη ρουχισμού που διατίθενται (χειμωνιάτικα και καλοκαιρινά) είναι γυναικεία, ανδρικά, παιδικά, σχεδόν καινούργια.

Γ) Δωρεάν μαστογραφία

«Ο Δήμος μας σε συνεργασία με το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων, παρέχει την δυνατότητα δωρεάν μαστογραφίας σε άπορες, ανασφάλιστες και άνεργες γυναίκες άνω των 40, οι οποίες προγραμματίζουν να βρεθούν στην Αθήνα κατά τον μήνα Ιούλιο.

Δικαίωμα έχουν όλες οι γυναίκες της Λέσβου, κατά προτεραιότητα άπορες, ανασφάλιστες και με χαμηλό εισόδημα. Ο μήνας Οκτώβρης έχει καθιερωθεί ως μήνας πρόληψης για τον καρκίνο του μαστού. Ο Οργανισμός μας θέλοντας να βοηθήσει στις σημερινές δύσκολες οικονομικά συνθήκες τις συνδημότισσες μας να πραγματοποιήσουν μαστογραφία έλεγχο, που ως γνωστόν πάρα πολλές φορές αποδεικνύεται σωτήριος, ζήτησε την βοήθεια της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας για την πραγματοποίηση δωρεάν μαστογραφιών στο νησί μας.

Δ) Πρόγραμμα τροφίμων

Ο Οργανισμός μας, ως δικαιούχος του Προγράμματος «δωρεάν διανομής τροφίμων στους άπορους της χώρας – Πρόγραμμα Ε.Ε. », πρώτος Πανελλαδικά σε επίπεδο ΟΤΑ, σε αριθμό δικαιούχων, «Χαίρομαι ιδιαίτερα για το ότι το Ν.Π.Δ.Δ

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ» του Δήμου μας είναι πρώτο σε επίπεδο ΟΤΑ Πανελλαδικά, ως προς τον αριθμό δικαιούχων δημοτών μας. Τούτο πρέπει να τονίσω ότι οφείλεται στην συντονισμένη δράση, συνεργασία και δουλειά του Οργανισμού μας, τόσο με τους Γεωγραφικούς Αντιδημάρχους και τους Προέδρους των Δημοτικών και Κοινοτικών Ενοτήτων καθώς επίσης και των Δημοτικών υπαλλήλων, όσο και με τον προϊστάμενο και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης. Αποδεικνύεται δηλαδή για μια ακόμα φορά ότι η συνεργασία των τοπικών φορέων είναι σωτήρια.

Τα τρόφιμα που θα μοιραστούν στον νομό Λέσβου και σε όλη την Ελλάδα είναι γραβιέρα, φέτα, ζυμαρικά, ρύζι, και για πρώτη φορά φέτος ελαιόλαδο

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ

•	<u>ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ</u>	9.641 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	8.872 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	5.481 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4.505 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	4.141 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ Ν. ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	3.741 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
•	ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2.990 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ε) Παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών γυναικολογικών, παιδιατρικών οφθαλμολογικών σε άπορους και ανασφάλιστους στην Μυτιλήνη, Γέρα Αγιάσο, Πολιχνίτο.

«Συνεχίζοντας μια σειρά δράσεων έμπρακτης στήριξης του Δήμου μας με παροχές τροφίμων και ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών στους κοινωνικά και οικονομικά ευάλωτους κατοίκους μας, ενημερώνουμε τους άπορους και ανασφάλιστους συνδημότες και συνδημότισσες μας, ότι κατόπιν αιτήματος μας το Σεπτέμβρη του 2011, θα επισκεφθούν τον Δήμο μας ομάδα εθελοντών γιατρών, από τους «**Γιατρούς του Κόσμου**», προκειμένου να παρέχουν δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες σε άπορους και ανασφάλιστους.

- Θα πραγματοποιηθεί δωρεάν γυναικολογικός έλεγχος και τεστ ΠΑΠ για άπορες και ανασφάλιστες γυναίκες στο **Ιατροκοινωνικό Κέντρο του Δήμου Λέσβου**,
- Θα πραγματοποιηθεί δωρεάν οφθαλμολογικός έλεγχος για άπορους και ανασφάλιστους
- Θα πραγματοποιηθεί δωρεάν οφθαλμολογικός και παιδιατρικός έλεγχος για άπορους και ανασφάλιστους κατοίκους.

Z) Κοινωνικό παντοπωλείο

Σε μια συμβολική προσπάθεια στήριξης του **Κοινωνικού Παντοπωλείου της Μητρόπολης**, από τον Οργανισμό, παρέδωσε στον ιερέα Πολύμο Γρηγόριο, υπεύθυνο του Κοινωνικού Παντοπωλείου της Μητρόπολης, 168 κιλά αλεύρι Αλλατίνη, 160 πακέτα ψωμί Κρίς- Κρίς, 168 πακέτα φρυγανιές elite συσκευασίας 4 τεμάχια και 160 πακέτα μπισκότα Αλλατίνη. Τα ανωτέρω προήλθαν από χορηγία της εταιρείας elbisco στον Οργανισμό, κατόπιν αιτήματος.

H) Δράσεις του Δήμου Λέσβου στον τομέα πρόληψης

Ο Δήμος Λέσβου πραγματοποίησε μια σειρά δράσεων με σκοπό την πρόληψη σε θέματα αλληλεγγύης και υγείας των Δημοτών. Τούτο προκύπτει από τον Απολογισμό Δράσεων του Ν.Π.Δ.Δ, ο οποίος και παρατίθεται, σε ότι αφορά τις εν λόγω δράσεις:

- 1) Τον Φεβρουάριο του 2012, ξεκίνησε η καθημερινή σίτιση 40 απόρων συνδημοτών μας ετήσιας δαπάνης 138.000,00 ευρώ.
- 2) Τον Μάρτιο του 2012 έλαβε την έγκριση Σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας – Τομεακό Πρόγραμμα Υγείας, από τον Αύγουστο του 2011 αίτημα του Οργανισμού, για την δημιουργία Ολοκληρωμένης Μονάδας για ασθενείς με Αλτσχάϊμερ
- 3) Το 2012 την λειτουργία του Κοινωνικού Παντοπωλείου Πλωμαρίου, με την παροχή τροφίμων καθώς επίσης και ειδών ένδυσης.
- 4) Παρέδωσε στο Αστυνομικό Τμήμα Λέσβου συνολικά 490 πακέτα με φρυγανιές, ψωμί και μπισκότα, για να βοηθήσει στην σίτιση των λαθρομεταναστών.

5) Παρέδωσε φάρμακα για τους καρκινοπαθείς τόσο στον Σύλλογο Καρκινοπαθών Λέσβου όσο και στο Νοσοκομείο Μυτιλήνης, καθώς επίσης και ινσουλίνες στο Κέντρο Υγείας Πλωμαρίου που προήλθαν από το Κοινωνικό μας Φαρμακείο .

6) Φρόντισε για την παραχώρηση της χρήσης ενός διαμερίσματος στην Αθήνα, ιδιοκτησίας του Δήμου Λέσβου, στο Σύλλογο Καρκινοπαθών Λέσβου, για την φιλοξενία των απόρων καρκινοπαθών συμπατριωτών μας, όταν επισκέπτονται την Αθήνα για θέματα θεραπειών και εξετάσεων τους.

7) Ξεκίνησε την δημιουργία Μητρώου Ανασφάλιστων και απόρων συνδημοτών μας και των παιδιών τους, με σκοπό στοχευόμενες ενέργειες του Οργανισμού μας για την ανακούφιση τους.

8) Εξασφάλισε για δυο χρόνια, μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσεων κατά της Φτώχειας, την στελέχωση του Κοινωνικού Φαρμακείου του Ιατροκοινωνικού μας Κέντρου με φαρμακοποιούς και κοινωνικό λειτουργό, καθώς επίσης και την δυνατότητα εφοδιασμού μας με φάρμακα από χρήματα του Προγράμματος.

9) Παρέδωσε, σε μια συμβολική προσπάθεια στήριξης του Κοινωνικού Παντοπωλείου της Μητρόπολης Μυτιλήνης, 168 κιλά αλεύρι και συνολικά 490 πακέτα με φρυγανιές, ψωμί και μπισκότα.

10) Κατόπιν αιτήματος του Οργανισμού, 45 άπορες οικογένειες του νησιού μας, παρέλαβαν από τα ΑΒ Βασιλόπουλος Μυτιλήνης Χριστουγεννιάτικα πακέτα, τα οποία περιείχαν ένα πλήρες εορταστικό γεύμα για τέσσερα άτομα.

11) Παρέδωσε στο Γηροκομείο Πλωμαρίου, 168 κιλά αλεύρι και συνολικά 490 πακέτα με φρυγανιές, ψωμί και μπισκότα.

12) Συνέχισε για δεύτερη συνεχή χρονιά την λειτουργία του Ιατροκοινωνικού μας κέντρου παρέχοντας με την βοήθεια εθελοντών γιατρών και ιδιωτών, ιατρικές και φαρμακευτικές υπηρεσίες σε άπορους και ανασφάλιστους συμπατριώτες μας.

13) Συμμετοχή του Ν.Π στο Πρόγραμμα διάθεσης τροφίμων 2012 από αδιάθετα της Ε.Ε., πρώτο Πανελλαδικά σε αριθμό δικαιούχων σε επίπεδο ΟΤΑ, με την διανομή τον Γενάρη του 2013 σε 9.641 δικαιούχους- 17.984 άτομα- άπορους συμπατριώτες μας 72.104 κιλά μακαρόνια, 99.705 κιλά ρύζι, 19.276 κιλά φέτα, 10.723,5 κιλά γραβιέρα και 29.049 λίτρα ελαιόλαδο.

Θ) Δράσεις σε θέματα υγείας

1) Πραγματοποίησε δωρεάν λιπιδαιμικό έλεγχο σε 95 συνδημότες μας στον Μόλυβο, με χορηγία εταιρείας.

2) Πραγματοποίησε δωρεάν εξέταση σπυρομέτρησης σε 128 συνδημότες μας στην Καλλονή, με χορηγία εταιρείας.

3) Πραγματοποίησε με την συνδρομή της Αντικαρκινικής Εταιρείας δωρεάν εξετάσεις ψηφιοποιημένης μαστογραφίας σε 300 συνδημότισσες μας.

4) Συμμετείχε στην «Γιορτή Εθελοντισμού», με την διανομή ενημερωτικού υλικού για το AIDS, καθώς επίσης και με την μέτρηση επιτοπίως σακχάρου και πίεσεως.

5) Πραγματοποίησε ενημερωτική συνάντηση για το AIDS και τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, στο ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ μας .

6) Έδωσε την δυνατότητα στους άπορους και ανασφάλιστους συμπατριώτες μας για δωρεάν αντιγριπικό εμβολιασμό τους στο Ιατροκοινωνικό μας Κέντρο.

Ζ) Γιορτή εθελοντισμού

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης διανεμήθηκε έντυπο υλικό για τις δράσεις του Οργανισμού που στηρίζονται στον εθελοντισμό, στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο του Δήμου Λέσβου - δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, καθώς και υλικό ενημέρωσης και προφύλαξης για το AIDS και τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, σε πλήθος συνδημοτών μας. Υπήρχε επίσης η δυνατότητα εγγραφής των συνδημοτών μας στο

Μητρώο Ανασφαλιστών, μέτρησης αρτηριακής πίεσης και σακχάρου από την νοσηλεύτρια του Ιατροκοινωνικού Κέντρου.

Ι) Γραφείο διαμεσολάβησης –κοινωνικό φαρμακείο

Το γραφείο διαμεσολάβησης έχει σκοπό την παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών για την διευκόλυνση απόρων και ανέργων πολιτών, σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχουν οι κοινωνικές δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, ιατρεία κτλ.) καθώς επίσης και οι κρατικοί φορείς για θέματα που αφορούν την υγεία, εργασία κ.α..

Το κοινωνικό φαρμακείο έχει σαν στόχο τον εφοδιασμό του με φάρμακα, υγειονομικό και παραφαρμακευτικό υλικό, καθώς επίσης και παιδικών εμβολίων. Επίσης καταγραφή ανασφαλιστών δημοτών και των παιδιών τους. Οι ανωτέρω δράσεις προσφέρουν θέσεις εργασίας και ανακούφιση στους πολίτες που πλήττονται από την φτώχεια και την κρατική εγκατάλειψη.

Κ) Κέντρο Απεξάρτησης και Επανάταξης του ΚΕΘΕΑ

Το Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Ατόμων λειτουργεί εδώ και πέντε (5) χρόνια στη Μυτιλήνη και πρόσφατα ο Δήμος Λέσβου υπέγραψε προγραμματική σύμβαση με το ΚΕΘΕΑ και εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ η δημιουργία ψυχοδιαγνωστικού κέντρου με πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού (ψυχίατρος, κοινωνικοί λειτουργοί κ.α.). Για το σκοπό αυτό και σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας του Δήμου, μισθώθηκε για (12) δώδεκα χρόνια κατάλληλο κτίριο στο κέντρο της Πόλης, για να έχουν εύκολη πρόσβαση άτομα εξαρτημένα από «ουσίες» και οι οικογένειές τους. Στο χώρο που έχει διαμορφωθεί κατάλληλα, λειτουργεί κουζίνα για την εστίαση των ωφελούμενων και μικρός ξενώνας για τη φιλοξενία άπορων γονέων από απομακρυσμένα χωριά της Λέσβου. Η δομή αυτή του Δήμου Λέσβου ως έδρα του Βορείου Αιγαίου, σε συνεργασία με το ΚΕΘΕΑ ΝΟΣΤΟΣ του Πειραιά θα εξυπηρετεί με κατάλληλη Επιστημονική Υποστήριξη άτομα εξαρτημένα και τις οικογένειές τους και άλλων νησιών όπως είναι η Χίος, η Λήμνος και ο Άγιος Ευστράτιος.

2.3 Κοινωνικά προβλήματα της μελέτης περίπτωσης της νήσου Λέσβου

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα βασικότερα κοινωνικά προβλήματα της περίπτωσης του δήμου Λέσβου όπως μας δοθήκαν από την Αντιδήμαρχο Κοινωνικής Προστασίας και Πρόεδρος του Ν.Π.Δ.Δ. «Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης» του Δήμου Λέσβου, κ. Αναστασία Αντωνέλλη.

Πίνακας 1

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
1)ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ Η ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ Η ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
2)ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ-Α.Μ.Ε.Α
3)ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ
4)ΑΤΟΜΑ ΜΕ ALZHEIMER	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ALZHEIMER
5)ΑΣΤΕΓΟΙ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΥΣΩΝΑ-ΨΥΧΟΥΣ	ΔΙΑΘΕΣΗ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΨΥΞΗ-ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΓΙΑ ΔΗΜΕΡΕΥΣΗ Η ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ
6)ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΕΞΟΧΩΝ
7)ΑΠΟΡΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ - ΦΤΩΧΕΙΑ -ΑΝΕΧΕΙΑ	Α) ΔΩΡΕΑΝ ΣΙΤΙΣΗ Β) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ Γ) ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Δ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΕ ΔΩΡΕΑΝ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ-ΓΙΑΤΡΟΥΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ

		ΦΑΡΜΑΚΩΝ
8)ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑΤΡΩΝ ΓΙΑ ΟΜΑΔΙΚΟΥΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ, ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥΣ Κ.Α
9)Α.Μ.Ε.Α		ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
10)ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ- ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΕΦΗΒΩΝ-ΓΟΝΕΩΝ Κ.Α
11)ΑΝΕΡΓΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
12)ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ.Α.Π.Η (ΚΕΝΡΑ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
13)ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ		ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΦΑΠΑΣ ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Εξετάζουμε αναλυτικότερα τα προβλήματα και τους τρόπους αντιμετώπισης:

Αναλυτικά οι δομές που έχει αναπτύξει και υποστηρίζει το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Λέσβου είναι οι εξής:

1) Λειτουργία παιδικών σταθμών

Στόχος είναι η εξυπηρέτηση εργαζομένων μητέρων η πολύτεκνων η ατόμων με αναπηρία.

2) Σήμερα λειτουργεί και υποστηρίζει ένα κέντρο στην πόλη της Μυτιλήνης με έναν κλινικό ψυχολόγο, δυο κοινωνικούς λειτουργούς, ένα μάγειρα και μια καθαρίστρια για υποστήριξη παιδιών με ειδικές ανάγκες ΑΜΕΑ.

3)Κακοποίηση γυναικών

Σε κατάλληλο χώρο του πρώην Δημαρχείου του Δήμου Ευεργέτουλα έχει διαμορφωθεί χώρος και λειτουργεί ξενώνας για κακοποιημένες γυναίκες. Η δομή υποστηρίζεται από μόνιμους υπαλλήλους του Ν.Π. (Κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγο κ.λ.π.)

4) Άτομα με ALZHEIMER

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νομικού Προσώπου αποφάσισε τη δημιουργία ολοκληρωμένης μονάδας αντιμετώπισης προβλημάτων νόσου Alzheimer (κέντρο ημέρας), το οποίο θα εγκατασταθεί σε ακίνητο, ιδιοκτησίας του Δήμου Λέσβου και το οποίο θα μετασκευαστεί κατάλληλα για το σκοπό αυτό, με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ Αιγαίου-Κρήτης, από το οποίο θα καλυφτεί και το κόστος της υλικοτεχνικής υποδομής. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων για μια διετία θα καλυφτούν από το τομεακό υγείας

5) Άστεγοι σε συνθήκες καύσωνα-ψύχους.

Το Νομικό Πρόσωπο, σε περιόδους κακών καιρικών συνθηκών διαθέτει κατάλληλους χώρους με ψύξη η θέρμανση ανάλογα για διημέρευση η διανυκτέρευση.

6) Καλοκαιρινές διακοπές παιδιών

Σε προάστιο της Μυτιλήνης (στη Νεάπολη), τους καλοκαιρινούς μήνες λειτουργεί κατασκήνωση με δωρεάν είσοδο για παιδιά του Δήμου Λέσβου. Η κατασκήνωση είναι οργανωμένη μονάδα και παραχωρήθηκε στο Δήμο μετά την κατάργηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου. Τους υπόλοιπους μήνες όπου η κατασκήνωση δεν λειτουργεί για παιδιά, ο χώρος αυτός παραχωρείτε για προσωρινή φιλοξενία Λαθρομεταναστών.

7) Άποροι πολίτες

α) Από το Δήμο Λέσβου έχει παραχωρηθεί στο Νομικό Πρόσωπο η χρήση του Ιατροκοινωνικού κέντρου Λέσβου. Λειτουργεί ως Δημοτικό Ιατρείο για ανασφαλιστους δημότες, με την εθελοντική εργασία Ιατρών της Λέσβου. Ήδη έχουν παρασχεθεί υπηρεσίες δωρεάν εξέτασης απόρων δημοτών από εθελοντές Ιατρούς. Χορηγούν δε και τα ανάλογα έγγραφα-δικαιολογητικά (συνταγογράφηση κ.α.) κάθε Τρίτη και Πέμπτη. Επίσης πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Αντικαρκινική Εταιρεία Πρόγραμμα ψηφιακής μαστογραφίας.

β) Λειτουργεί εδώ και πολλά χρόνια πρόγραμμα σίτισης απόρων που αναλαμβάνουν εταιρείες εστίασης με Δημόσιο διαγωνισμό και τα έξοδα καλύπτονται εξ ολοκλήρου από πόρους του Νομικού Προσώπου

γ) Διαθέτει επίσης δωρεάν τρόφιμα και φάρμακα σε απόρους

δ) Πρόσφατα στο Πλωμάρι του Δήμου Λέσβου δημιουργήθηκε και λειτουργεί και ο θεσμός του κοινωνικού παντοπωλείου.

8) Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες του Νομικού Προσώπου, σε συνεργασία με οργανώσεις γιατρών, πραγματοποιούν ομαδικούς προληπτικούς ελέγχους, εμβολιασμούς κ.α.

9) ΑΜΕΑ

Με επιχορήγηση των υπουργείων Εσωτερικών και Υγείας Πρόνοιας το Νομικό Πρόσωπο έχει αναλάβει σε συνεργασία με την Δημοτική Υπηρεσία Πρόνοιας την χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων για ΑΜΕΑ.

10) Πρωτοβάθμια φροντίδα ψυχικής υγείας.

Λειτουργεί κοινωνική υπηρεσία που παρέχει συμβουλές σε ομάδες εφήβων-γονέων κ.α. Την υπηρεσία αυτή συγκροτούν μόνιμοι υπάλληλοι του Νομικού Προσώπου, κοινωνικοί λειτουργοί και κλινικός ψυχολόγος.

11) Άνεργες γυναίκες.

Λειτουργία τράπεζα εργασίας.

12) Φροντίδα γερόντων.

α) Λειτουργούν τρία (3) Κ.Α.Π.Η (ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ) στις Δημοτικές Ενότητες Μυτιλήνης, Ερεσού-Άντισσας και Πλωμαρίου, και ένα υπερσύγχρονο γηροκομείο στην Αγία Παρασκευή, για παροχή υπηρεσιών σε ηλικιωμένους. Τα εγγεγραμμένα μέλη είναι περίπου 6.000. Επί πλέον το Κ.Α.Π.Η. Μυτιλήνης προσφέρει δωρεάν σίτιση σε άπορους δημότες.

β) Το Νομικό Πρόσωπο υλοποιεί το πρόγραμμα <<ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ>>, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο των πρωτοβάθμιων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας στις Δημοτικές Ενότητες Μυτιλήνης, Αγιάσου, Αγίας Παρασκευής, Ερεσού-Αντίσσης, Καλλονής, Πέτρας, Μήθυμνας, Πλωμαρίου και Πολιχνίτου.

Οι δομές παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής εργασίας, νοσηλευτικής φροντίδας, οικογενειακής και οικιακής υποστήριξης. Προτεραιότητα δίνεται σε ανήμπορα άτομα τρίτης ηλικίας όπου δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, ζουν μοναχικά και είναι εγκαταλελειμμένα από τους οικείους τους. Επίσης παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής και ψυχοσυναισθηματικής υποστήριξης. Στόχος είναι η παραμονή των ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με αναπηρίες στο φυσικό και στο κοινωνικό τους περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογενείας και η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας ή καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού.

Στο πρόγραμμα εργάζονται πενήντα πέντε (55) άτομα και πιο συγκεκριμένα :

α) Επτα(7) Κοινωνικοί Λειτουργοί (ΠΕ) που παρέχουν ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη.

β) Δέκα τέσσερις (14) νοσηλεύτριες (ΔΕ) που παρέχουν πρωτοβάθμια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

γ) Είκοσι δύο (22) οικογενειακοί βοηθοί (ΥΕ) για υπηρεσίες καθαριότητας των ηλικιωμένων και των οικείων τους.

δ) Δύο (2) Διοικητικοί υπάλληλοι για διοικητική και λογιστική υποστήριξη.

ε) Μια (1) Νοσηλεύτρια (ΤΕ) και

ζ) Εννέα (9) κοινωνικοί λειτουργοί (ΤΕ) που παρέχουν ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη.

Το πρόγραμμα εξυπηρετεί περίπου εξακόσια (600) άτομα.

13) Πολίτες με οικονομική αδυναμία που χρίζουν άμεσης βοήθειας.

Οι υπηρεσίες Πρόνοιας του Νομικού Προσώπου μετά από αιτήματα απόρων δημοτών πραγματοποιούν κοινωνική έρευνα και συντάσσουν πορίσματα τα οποία είναι απόρρητα. Στη συνέχεια με κατάλληλες εισηγήσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνονται και χορηγούνται εφάπαξ βοηθήματα σε άτομα με οικονομική αδυναμία και χρίζουν άμεσης βοήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της υφιστάμενης Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Λέσβου, η οποία καθορίζει στο μέγιστο βαθμό την ουσιαστική αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων του τόπου μας, που επηρεάζουν ιδιαίτερες τις ευάλωτες/ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που έχουν περισσότερη και άμεση ανάγκη από την κοινωνία καθώς επίσης θα διερευνήσουμε επιπρόσθετες ενέργειες για την ουσιαστικότερη εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

Επίσης, προχωρήσαμε στην σύνταξη ερωτηματολογίων, τα οποία απευθύνονται στους αιρετούς και τους υπαλλήλους του Δήμου Λέσβου στη γεωγραφική περιοχή του δήμου Λέσβου.

Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν σε είκοσι οκτώ άτομα του δήμου Λέσβου με την προϋπόθεση να μου επιστραφούν εντός επτά ημερών συμπληρωμένα, από τα οποία μου επιστράφηκαν απαντημένα τα είκοσι δυο. Συγκεκριμένα, τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν από τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους, δημοτικούς σύμβουλους, πρόεδρους τοπικών κοινοτήτων και υπαλλήλους του Δήμου Λέσβου.

3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

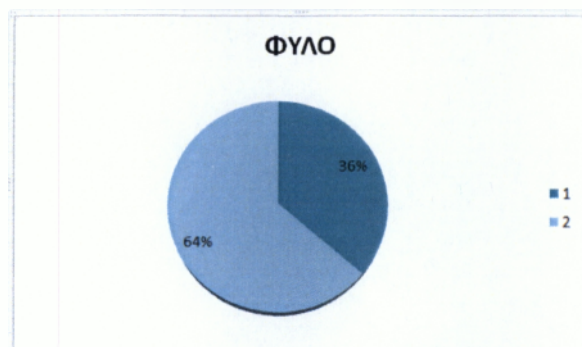
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Φύλο

Στον παρακάτω πίνακα μας απάντησαν σε αυτή την ερώτηση 14 άντρες και 8 γυναίκες.

1: ΓΥΝΑΙΚΕΣ

2: ΑΝΔΡΕΣ

Γράφημα 1

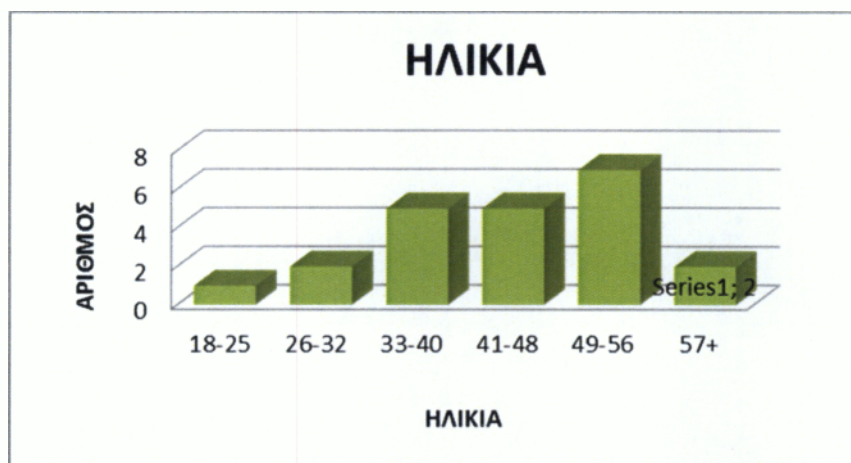
ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ηλικία

Παρακάτω μας απάντησαν είκοσι δυο (22) άτομα:

- Ένα (1) άτομο με ηλικία 18 -25
- Δυο (2) άτομα με ηλικία 26-32,
- Πέντε (5) άτομα με ηλικία 33-40,
- Πέντε (5) άτομα με ηλικία 41-48,
- Επτά (7) άτομα με ηλικία 49-56
- Δυο (2) άτομα με ηλικία 57 και άνω

Γράφημα 2

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Στον παρακάτω πίνακα τα δεκαπέντε (15) άτομα μας απάντησαν ότι είναι έγγαμοι, τα τέσσερα (4) άτομα ότι είναι άγαμοι, ένα (1) άτομο ότι είναι χήρος/α και δυο (2) άτομα ότι είναι διαζευγμένος/η.

Γράφημα 3

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Ποιο είναι το επίπεδο εκπαίδευσής σας;

Στην παρακάτω ερώτηση μας απάντησαν είκοσι δυο (22) άτομα:

- Οι τρεις (3) είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού/διδακτορικού
- Οι δέκα (10) είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Ο ένας (1) είναι απόφοιτος ΙΕΚ/ιδιωτικού κολεγίου
- Οι οχτώ (8) είναι απόφοιτοι λυκείου
- κανένας απόφοιτος βασικής εκπαίδευσης

Γράφημα 4

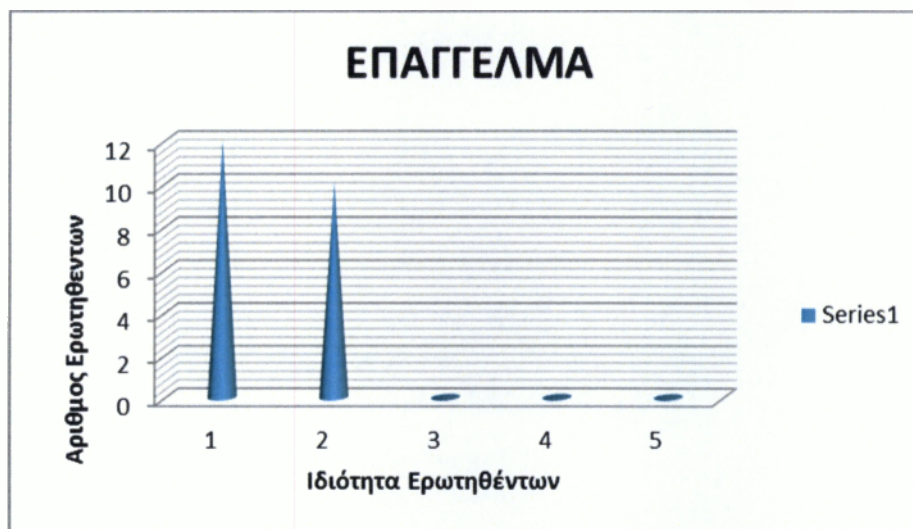
ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

Σε αυτή την ερώτηση από τους είκοσι δυο (22) μας απάντησαν ότι:

- οι δέκα (10) είναι αιρετοί
- οι δώδεκα (12) είναι δημόσιοι υπάλληλοι

Γράφημα 5

1: δημόσιοι υπάλληλοι

2: αιρετοί

3: ιδιωτικοί υπάλληλοι

4: ελεύθεροι επαγγελματίες

5: συνταξιούχοι

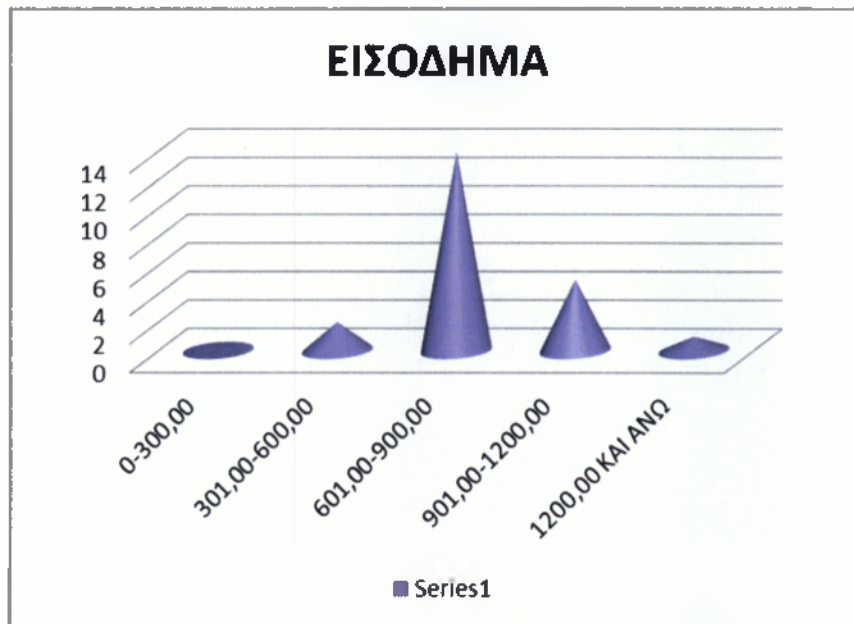
ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Ποιο είναι το εισόδημα σας;

Από τους είκοσι δυο (22) απάντησαν ότι:

- Οι δυο (2) παίρνουν μισθό από 301,00-600,00
- Οι δεκατέσσερις (14) παίρνουν από 601,00-900,00
- Οι πέντε (5) παίρνουν 901,00-1200,00
- Ο ένας (1) παίρνει 1200,00 και άνω

Γράφημα 6

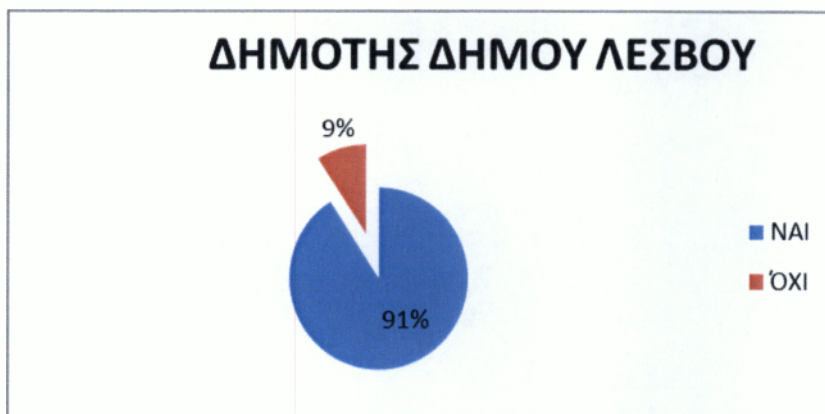

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Είστε δημότης του δήμου Λέσβου η όχι:

Οι 20 από τους 22 είναι δημότες Λέσβου και οι 2 από τους 22 ότι δεν είναι δημότες Λέσβου.

Γράφημα 7

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Γνωρίζεται την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου Λέσβου;

Στην ερώτηση απάντησαν παμψηφεί και οι 22 ότι την γνωρίζουν

Γράφημα 8

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Συμμετείχατε με κάποιο τρόπο ως υπάλληλος/εθελοντής στην κοινωνική πολιτική που ασκεί ο δήμος Λέσβου;

Από τους είκοσι δυο (22) ερωτηθέντες, οι δεκατέσσερις (14) συμμετείχαν σαν εθελοντές κτλ, ενώ οι οχτώ (8) όχι.

1: ΝΑΙ

2: ΟΧΙ

Γράφημα 9

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Έχετε χρησιμοποιήσει κάποιες από τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Λέσβου;

Οι δώδεκα (12) μας απάντησαν πως ναι έχουν χρησιμοποιήσει ορισμένες από αυτές ενώ οι δέκα (10) πως όχι δεν έχουν χρησιμοποιήσει κάποια από τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Λέσβου

Γράφημα 10

1: ΝΑΙ

2: ΟΧΙ

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Ποιες από τις δράσεις των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Λέσβου αξιολογείτε ως σημαντικότερες:

Οι ερωτηθέντες δόσανε έμφαση κυρίως στην δημιουργία θέσεων απασχόλησης, κάτι το οποίο είναι επίκαιρο, δεδομένου της άσχημης δημοσιονομικής κατάστασης, καθώς επίσης τονίζουν τον κοινωνικό ρόλο προς τις ασθενέστερες ομάδες με την διανομή τροφίμων σε οικονομικά ασθενέστερες οικογένειες, μετά υποστηρίζουν την σπουδαιότητα της ευελιξίας στην αγορά εργασίας με την επιχορήγηση των ανέργων με επιταγές κατάρτισης, τέλος δίνουν λιγότερη έμφαση στην εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και στα εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά.

Γράφημα 11

Σημείωση: κάθε ερωτώμενος/η είχε το δικαίωμα να απαντήσει σε περισσότερες από μια απαντήσεις.

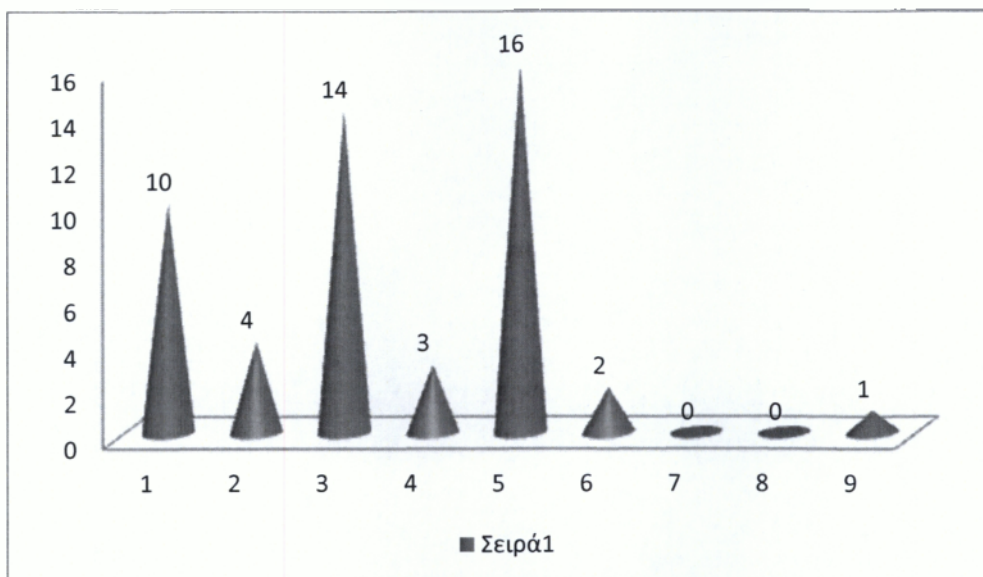
- 1: Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά
- 2: Δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- 3: Επιχορήγηση ανέργων με επιταγές κατάρτισης
- 4: Διανομή τροφίμων σε οικονομικά ασθενέστερες οικογένειες
- 5: Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Σε ποιες κοινωνικές υπηρεσίες ο δήμος Λέσβου θα πρέπει να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα κατά την γνώμη τους;

Από την ανάλυση του διαγράμματος προκύπτει ότι οι ερωτηθέντες τονίζουν κυρίως την στήριξη των παιδικών – βρεφονηπιακών σταθμών από τον Δήμο Λέσβου, διότι λόγω των εργασιακών υποχρεώσεων τους στον Δήμο, αντιμετωπίζουν μεγάλο έλλειμμα στην φροντίδα των παιδιών τους από τις κοινωνικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες και ιδιαίτερος σήμερα, που υπάρχει μεγάλο πρόβλημα βιωσιμότητας των αντίστοιχων παιδικών – βρεφονηπιακών σταθμών, λόγω των περικοπών και της έλλειψης χρηματοδότησης αυτών. Επίσης, δίνουν μεγάλη έμφαση στην ενημέρωση ανέργων και επιχειρήσεων, αφού στον Δήμο Λέσβου, ο αριθμός των ανέργων είναι αυξημένος και πολλές τοπικές επιχειρήσεις είναι στα πρόθυρα της κατάρρευσης, οπότε στόχος είναι η δημιουργία ενός δικτυακού κέντρου συμβουλευτικής για την πληροφόρηση των ανέργων σε νέες μορφές απασχόλησης και κατάρτισης καθώς επίσης την παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης σε νέες εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (π.χ. χρηματοδοτούμενα προγράμματα επιχειρήσεων - *jeremie*) των επιχειρήσεων. Επιπλέον, οι ερωτηθέντες τονίζουν την δημιουργία κέντρων πληροφόρησης των νέων, που θα έχει ως στόχο την στήριξη σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, κοινωνικών προβληματισμών κ.α. Τέλος, δεν δόθηκε ιδιαίτερη σημασία σε θέματα όπως ο συμβουλευτικός σταθμός, ΚΑΠΗ, κέντρο δημιουργικής απασχόλησης και αθλητισμό ενώ καθόλου δεν υποστήριξαν τις υπηρεσίες ειδικών κέντρων δημιουργικής απασχόλησης και εθελοντικής αιμοδοσίας.

Γράφημα 12

Σημείωση: Ο κάθε ερωτώμενος/η είχε το δικαίωμα να απαντήσει σε περισσότερες από μια απαντήσεις.

- 1: κέντρα πληροφόρησης νέων
- 2: συμβουλευτικός σταθμός
- 3: ενημέρωση ανέργων και επιχειρήσεων
- 4: ΚΑΠΗ
- 5: παιδικοί-βρεφονηπιακοί σταθμοί
- 6: κέντρο δημιουργικής απασχόλησης
- 7: ειδικό κέντρο δημιουργικής απασχόλησης
- 8: εθελοντική αιμοδοσία
- 9: αθλητισμός

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Η τρέχουσα οικονομική συγκυρία, σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει την άσκηση κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Λέσβου;

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (20 άτομα) αποτυπώνουν την τρέχουσα οικονομική συγκυρία ως μια αρκετά δύσκολη κατάσταση, η οποία έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου, λόγω της μη επαρκούς στελέχωσης και έλλειψης χρηματοδότησης των κοινωνικών υπηρεσιών και συνεπώς περιορίζεται ολοένα και περισσότερο η δράση του Δήμου Λέσβου σε αντίστοιχα θέματα.

Γράφημα 13

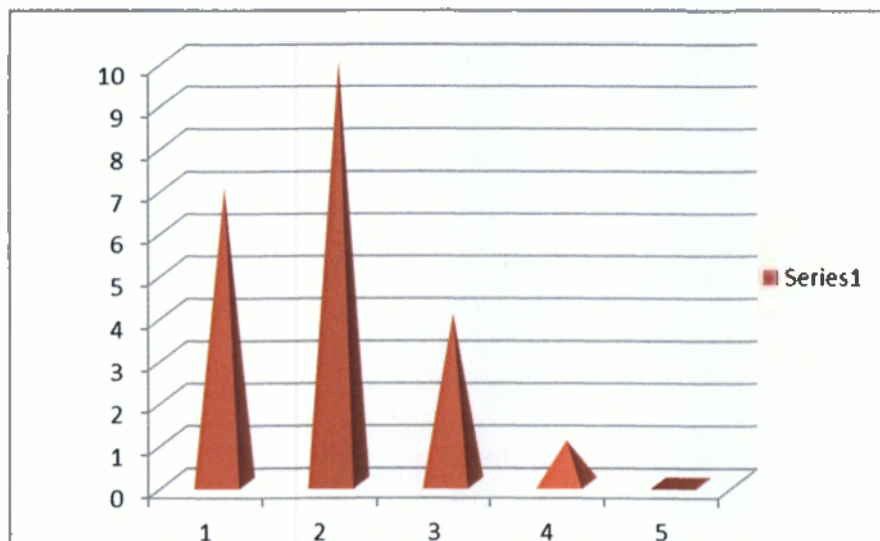
- 1: καθόλου
- 2: λίγο
- 3: αρκετά
- 4: πολύ
- 5: πάρα πολύ

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Ποιος είναι ο βαθμός συνεργασίας των κοινωνικών δομών του δήμου με άλλους δημοτικούς φορείς (πνευματικό κέντρο, αθλητικοί σύλλογοι κτλ).

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (17 άτομα) πιστεύουν ότι δεν υπάρχει συνεργασία των κοινωνικών υπηρεσιών με άλλους δημοτικούς φορείς, διότι υπάρχουν πρωτοβουλίες από αιρετούς και ιδιώτες, που θα ενισχύσουν την κοινωνική δομή του Δήμου Λέσβου, ιδιαίτερα σε ότι αφορά ευπαθείς και ευάλωτες ομάδες που επιδιώκουν την ομαλή ένταξη τους στην αγορά εργασίας, σε κοινωνικές παροχές κ.α. Ενώ οι υπόλοιποι (5 άτομα) τονίζουν ότι υπάρχει ένας μεγάλος βαθμός δικτύωσης μεταξύ των δυο μερών, ο οποίος χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση από ιδιωτικές ή δημοτικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη των κοινωνικών δομών του Δήμου Λέσβου.

Γράφημα 14

1: καθόλου

2: λίγο

3: αρκετά

4: πολύ

5: πάρα πολύ

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Η Ιεράρχηση των προβλημάτων των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Λέσβου

Σύμφωνα με αυτήν την ερώτηση, παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη πλειοψηφία τόνισε πρώτον την απουσία χρηματικών κεφαλαίων, συγκεκριμένα η δημιουργία κοινωνικών υπηρεσιών στους ΟΤΑ απαιτεί την ύπαρξη μεγάλων πιστώσεων και αυτές εξαρτώνται άμεσα από τα οικονομικά διαθέσιμα του κάθε Δήμου. Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας είναι ιδιαίτερα δαπανηρές γιατί έχουν να κάνουν με ευαίσθητες και αδύναμες κοινωνικές ομάδες πληθυσμού – δημοτών π.χ. ηλικιωμένοι δημότες, άποροι, εξαρτημένα άτομα κλπ. Επίσης, η πλειοψηφία τόνισε την έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού στους ΟΤΑ, αυτό οφείλεται στην απαγόρευση προσλήψεων, στις καθημερινές συνταξιοδοτήσεις, στις απολύσεις, στις αλόγιστες ρουσφετολογικές προσλήψεις των αιρετών και στην έλλειψη των απαραίτητων χρηματικών πόρων. Επίσης μεγάλο κενό σε νευραλγικούς τομείς παρουσιάστηκε με τον θεσμό της κινητικότητας – διαθεσιμότητας, παρόλο που συνεχώς

η λεγόμενη αποκέντρωση προσθέτει νέες αρμοδιότητες στους Δήμους χωρίς να συνοδεύονται και από τους αναγκαίους χρηματικούς πόρους, ενδεικτικά αναφέρομαι στα σχολεία, στην μεταφορά μαθητών, στην χορήγηση προνοιακών επιδομάτων κλπ.

Οι υπόλοιποι ερωτηθέντες δώσανε λιγότερη έμφαση στα υπόλοιπα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κοινωνικές Υπηρεσίες, δηλαδή στην έλλειψη επαρκών υποδομών, στην δυσκολία επικοινωνίας με άλλες Υπηρεσίες και στην έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου σε ποιο βαθμό έχουν κινητοποιήσει τη συμμετοχή των δημοτών;

Στην συγκεκριμένη ερώτηση παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη πλειοψηφία πιστεύει ότι οι δημότες Λέσβου δεν έχουν κινητοποιηθεί αρκετά, διότι υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης και προβολή των κοινωνικών δράσεων, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συμμετοχή στις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου, επίσης απαραίτητη είναι η διοργάνωση ημερίδων με κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ευαισθητοποίηση των δημοτών, συμμετέχοντας είτε σε συμβούλια – επιτροπές είτε προσφέροντας υπηρεσίες από τον ελεύθερο χρόνο τους στις δομές αυτές.

Γράφημα 16

1: καθόλου

2: λίγο

3: αρκετά

4: πολύ

5: πάρα πολύ

ΕΡΩΤΗΣΗ 17

Ποια προβλήματα στρέφουν τους δημότες στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Λέσβου;

Κατά κύριο λόγο παρατηρούμε ότι όλοι οι ερωτηθέντες (22 άτομα) δώσανε έμφαση στα οικονομικά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητα τους, διότι λόγω της δημοσιονομικής κρίσης παρατηρούνται υψηλά ποσοστά ανεργίας σε κάθε τοπική περιοχή, με συνέπεια αρκετοί άνεργοι να αντιμετωπίζουν ακόμα και προβλήματα επιβίωσης. Στην συνέχεια τονίζουν τα προβλήματα υγείας (16 άτομα), που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα τα άτομα της τρίτης ηλικίας, τα οποία λόγω των πενιχρών εισοδημάτων τους αναγκάζονται να καταφύγουν στις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου για την κάλυψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Επίσης, από τους ερωτηθέντες (12 άτομα) υποστηρίζουν ότι μέσα από τα οικονομικά προβλήματα της κοινωνίας υπάρχουν άτομα που βρίσκονται σε συνθήκες υποσιτισμού, τα οποία έχουν άμεση ανάγκη από την

κοινωνική μέριμνα του Δήμου. Τέλος, ένα μικρό ποσοστό από τους ερωτηθέντες απάντησαν ότι η χρησιμότητα των κοινωνικών υπηρεσιών εστιάζει στα διαπροσωπικά προβλήματα (7 άτομα) και στα ψυχολογικά προβλήματα (2 άτομα).

Γράφημα 17

Σημείωση: Ο κάθε ερωτώμενος/η είχε το δικαίωμα να απαντήσει σε περισσότερες από μια απαντήσεις.

- 1: Προβλήματα υγείας
- 2: Υποσιτισμός
- 3: Ψυχολογικά προβλήματα
- 4: Οικονομικά προβλήματα
- 5: Διαπροσωπικά προβλήματα

ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Ποιες ακόμα κοινωνικές δράσεις θα θέλατε να πραγματοποιεί η αρμόδια υπηρεσία του δήμου Λέσβου για τους πολίτες;

Η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου Λέσβου πέρα από τις ήδη υπάρχουσες κοινωνικές δράσεις που παρέχει στους δημότες, χρήσιμο θα ήταν να προβεί στην υλοποίηση και κάποιων συμπληρωματικών ενεργειών σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, παρατηρείται έλλειψη σε θέμα υποδομής που έχουν να κάνουν με παιδικούς σταθμούς

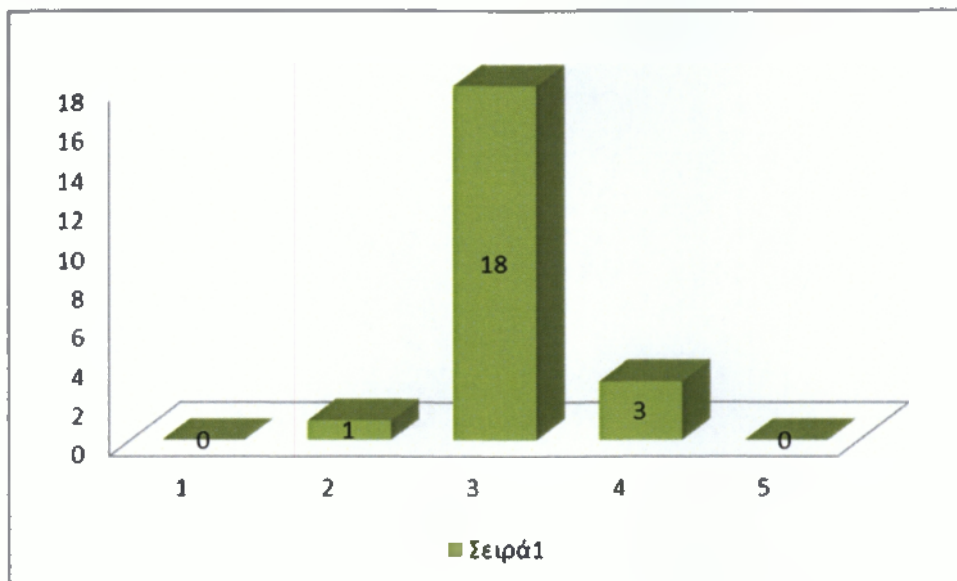
και χώρους ψυχαγωγίας ανηλίκων, κάτι το οποίο είναι εξαιρετικά σημαντικό για την ενασχόληση και την δημιουργικότητα των παιδιών σε μικρή ηλικία, καθώς επίσης αποτελεί μια σημαντική λύση για τους εργαζόμενους γονείς, οι οποίοι δεν μπορούν να παρέχουν την κατάλληλη φροντίδα τις ώρες που δουλεύουν. Επιπροσθέτως, η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου θα μπορούσε να καλύψει σημαντικά κενά σε αθλητικές υποδομές που έχει μεγάλη ανάγκη η Λέσβος, κάτι το οποίο θα μπορούσε να βοηθήσει τα παιδιά από μικρή ηλικία να ασχοληθούν με κάποια αθλητική δραστηριότητα, έχοντας η τοπική κοινωνία εξασφαλίσει την απαραίτητη υποδομή, που θα τους είναι απαραίτητη για να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους. συγκεκριμένα, πρέπει να προχωρήσει στην δημιουργία ενός σύγχρονου κολυμβητηρίου και άλλους χώρους άθλησης (γήπεδα, στίβος κ.α.), διότι αυτήν την στιγμή η ήδη υπάρχουσες υποδομές είναι απαρχαιωμένες και σε κακή κατάσταση (μη συντήρηση των αθλητικών χώρων). Τέλος, δεδομένου της άσχημης οικονομικής κατάστασης της Χώρας, παρατηρούμε ότι αναγεννιέται ο Εθελοντισμός σε πολλές περιοχές της ελληνικής επικράτειας, γι' αυτό τον λόγο μπορεί να συσταθούν εθελοντικές ομάδες πολιτών, που κάθε ομάδα θα αναλάβει συγκεκριμένες ώρες την εβδομάδα να φροντίζει τους ηλικιωμένους που μένουν μόνοι τους, δηλαδή παρέχοντας υπηρεσίες που εστιάζουν στην μεταφορά των ηλικιωμένων στους γιατρούς κ.α.

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Πόσο ικανοποιητική κρίνεται συνολικά την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου;

Από τους είκοσι δυο ερωτηθέντες, η συντριπτική πλειοψηφία (18 άτομα) πιστεύει ότι η κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου είναι αρκετά καλή, παρέχοντας κάποιες στοιχειώδεις ανάγκες σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, αλλά θα πρέπει να εντείνει την προσπάθεια του για την κάλυψη ευρύτερων αναγκών του τοπικού πληθυσμού, δεδομένου της οικονομικής αποσάθρωσης της τοπικής κοινωνίας με περισσότερες κοινωνικές δράσεις, αφού όπως μπορούμε να προβλέψουμε και άλλες κατηγορίες πληθυσμού θα πληγούν σε λίγο χρονικό διάστημα και θα χρειαστούν άμεση βοήθεια από την Πολιτεία.

Γράφημα 19

1: καθόλου

2: λίγο

3: αρκετά

4: πολύ

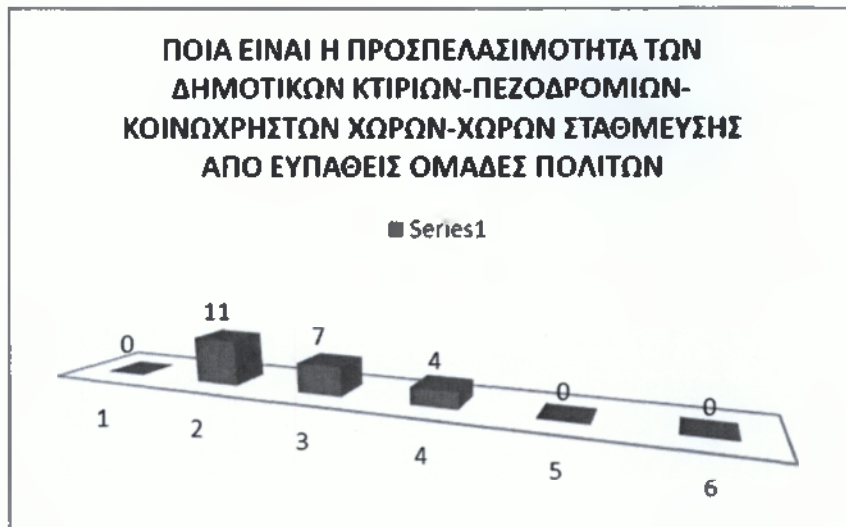
5: πάρα πολύ

ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Ποια προσπελασιμότητα των δημοτικών κτιρίων, πεζοδρομίων, κοινοχρήστων χώρων, χώρων στάθμευσης κ.α. από ευπαθείς ομάδες πολιτών (π.χ. ΑΜΕΑ);

Η προσπελασιμότητα των ευπαθών ομάδων στα δημοτικά κτίρια, πεζοδρόμια και σε άλλους χώρους που έχουν πρόσβαση οι δημότες, χαρακτηρίζεται ως περιορισμένη από έντεκα (11) ερωτώμενους, διότι δεν υπάρχει ανάλογη μέριμνα από τις υπηρεσίες του Δήμου, που θα δώσουν μεγάλη έμφαση στα ουσιαστικά προβλήματα των ευπαθών ομάδων της τοπικής κοινωνίας της Λέσβου.

Γράφημα 20

- 1: καθόλου
2: πολύ λίγο
3: λίγο
4: πολύ
5: πάρα πολύ
6: απόλυτα

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Αξιολογήστε την προτεραιότητα που πρέπει να δώσει ο Δήμος στα παρακάτω ζητήματα:

Σε αυτή την ερώτηση βάλαμε τους ερωτηθέντες να μας απαντήσουν με μια κλίμακα αξιολόγησης, σε ποια από τα παρακάτω ζητήματα θα πρέπει ο δήμος να δώσει μεγαλύτερη έμφαση.

Ζητήματα:

- Επίπεδο καθαριότητας
- Δημοτικός φωτισμός
- Συντήρηση πρασίνου

- Υποδομές παιδείας
- Υποδομές πρόνοιας
- Υποδομές αθλητισμού
- Κατάσταση πεζοδρομίων
- Ασφάλεια
- Δυνατότητες/ ευκαιρίες ψυχαγωγίας

Βλέπουμε λοιπόν ότι τα περισσότερα ζητήματα που τους θέσαμε ήταν εξίσου σημαντικά ως προς την προτεραιότητα που πρέπει να δώσει ο δήμος. Αυτό που ξεχώρισε όμως ήταν το επίπεδο καθαριότητας, δηλαδή όλοι οι ερωτηθέντες μας απάντησαν ότι είναι το πρώτο που πρέπει να δώσει σημασία ο δήμος, αφού εξαιτίας των περικοπών, των συνταξιοδοτήσεων και παράλληλα λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη συντονισμού και μη συντήρησης του μηχανολογικού εξοπλισμού, η υπηρεσία καθαριότητας αδυνατεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των δημοτών.

Στην συνέχεια δώσανε έμφαση στις υποδομές αθλητισμού, οι οποίες είναι ελλειπείς, διότι δεν έχουν γίνει κατάλληλες ενέργειες για την δημιουργία και αναβάθμιση χώρων άθλησης, κάτι το οποίο θα βελτιώσει ουσιαστικά την πολιτιστική δράση του Δήμου, αφού θα μπορεί να φιλοξενεί διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις ή να δραστηριοποιούνται πολίτες είτε σε ερασιτεχνικό είτε σε επαγγελματικό επίπεδο.

Επίσης, αν δούμε την εικόνα της κοινωνίας μας σε καιρό οικονομικής και κοινωνικής αναταραχής, τότε μπορούμε να διαβλέψουμε άσχημα φαινόμενα, που έχουν να κάνουν με αύξηση της εγκληματικότητας, οπότε στα πλαίσια της κοινωνικής προστασίας, ο Δήμος πρέπει να δικτυωθεί και να συνεργαστεί με φορείς (π.χ. αστυνομική διεύθυνση, Υπουργείο Προστασίας του πολίτη) για την εξασφάλιση της ομαλής καθημερινότητας της τοπικής κοινωνίας.

Τέλος, ο Δήμος θα πρέπει να σταθεί στο πλευρό των ευάλωτων ομάδων και ειδικότερα στους οικονομικά ασθενέστερους, οι οποίοι ολοένα και συνεχώς πολλαπλασιάζονται, εξαιτίας της δημοσιονομικής κρίσης, καλύπτοντας βασικές ανάγκες της καθημερινότητάς τους. Σε αυτό μπορεί να συμβάλει το υπάρχον κοινωνικό παντοπωλείο, το οποίο μπορεί να βοηθήσει ακόμα περισσότερο τις ευάλωτες ομάδες με την παροχή βασικών ειδών διατροφής σε αρκετά χαμηλές τιμές. Τέλος, ο Δήμος πρέπει να διεκδικήσει κάποιες επιπλέον έκτακτες μεταβιβαστικές πληρωμές (εκτός τα προνοιακά επιδόματα) από την Κεντρική Διοίκηση για τους οικονομικά ασθενέστερους, οι οποίες θα χαρακτηρίζονται

ως έκτακτα ειδικευμένα έσοδα και βεβαίως αυτά θα είναι εκτός προϋπολογισμού του Δήμου Λέσβου. **(χρηματική ενίσχυση λόγω ένδειας)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει από την εργασία, η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Λέσβου κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων αποτελεί ένα σημαντικό αντίβαρο για την αντιμετώπιση αρκετά δύσκολων και δισεπιλυτών κοινωνικών καταστάσεων. Οπότε, χρήσιμο θα ήταν να καταλήξουμε στα πιο σημαντικά συμπεράσματα της έρευνας που πραγματοποιήσα για την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου με την χρήση ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων, αποσκοπώντας στην διερεύνηση πολύτιμων πληροφοριών σχετικά με τις κοινωνικές δράσεις, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του, τις Κοινωνικές Υπηρεσίες του δήμου Λέσβου και κατά πόσο έχει επηρεάσει η τρέχουσα οικονομική συγκυρία το Δήμο στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Έτσι λοιπόν, μέσα από την έρευνα πρέπει να τονίσουμε το γεγονός ότι οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου δώσανε έμφαση στην δημιουργία θέσεων εργασίας αν λάβουμε υπόψη ότι η ανεργία έχει αυξηθεί σε σημαντικό σημείο τα τελευταία χρόνια και οι οικογένειες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της καθημερινότητας, για τον λόγο ότι δουλεύει ένας η και κανένας μέσα στην οικογένεια και τα έξοδα είναι πολύ αυξημένα.

Επίσης, οι Κοινωνικές Υπηρεσίες που θα πρέπει να δίνει μεγαλύτερη έμφαση ο Δήμος Λέσβου είναι η δημιουργία περισσότερων παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών διότι οι καθημερινές απαιτήσεις (φροντίδα) των παιδιών είναι πολύ αυξημένες και δεν υπάρχουν οι κατάλληλες εγκαταστάσεις για να καλύψουν τις ανάγκες όλων των παιδιών, στα οποία θα πρέπει να παρέχετε η κατάλληλη φροντίδα και εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα εκείνες τις ώρες που οι γονείς δουλεύουν.

Επίσης, τονίζεται το γεγονός ότι οι Κοινωνικές Υπηρεσίες θα πρέπει να εστιάσουν στην ενημέρωση των ανέργων και των επιχειρήσεων καθώς προαναφέραμε ότι η ανεργία είναι πολύ αυξημένη και πολλές επιχειρήσεις είναι στα πρόθυρα κατάρρευσης, οπότε στόχος είναι η δημιουργία ενός δικτυακού κέντρου συμβουλευτικής για την πληροφόρηση των ανέργων σε νέες μορφές απασχόλησης και κατάρτισης καθώς επίσης την παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης σε νέες εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν «στερεύσει» όσον αφορά την ρευστότητα για την συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, εξαιτίας της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης, οι άνεργοι θα πρέπει να υποστηριχτούν με τέτοιο τρόπο, που να τους δίνεται η ευκαιρία και οι δεξιότητες να προσαρμοστούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα κέντρο πληροφόρησης των νέων, που θα έχει ως στόχο την στήριξη σε θέματα κοινωνικών προβληματισμών (π.χ. οικογενειακών, ψυχολογικών προβλημάτων), και ειδικότερα σε ότι αφορά θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, λόγω της μεγάλης ύφεσης και της έλλειψης θέσεων εργασίας.

Η τρέχουσα οικονομική συγκυρία είναι μια αρκετά δύσκολη κατάσταση, η οποία έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου, λόγω της μη επαρκούς στελέχωσης και έλλειψης χρηματοδότησης των Κοινωνικών Υπηρεσιών και συνεπώς περιορίζεται ολοένα και περισσότερο η δράση του Δήμου Λέσβου σε αντίστοιχα θέματα, αυτό οφείλεται στην απαγόρευση προσλήψεων, στις καθημερινές συνταξιοδοτήσεις, στις απολύσεις, στις αλόγιστες ρουσφετολογικές προσλήψεις των αιρετών και στην έλλειψη των απαραίτητων χρηματικών πόρων.

Επίσης πρέπει να τονίσουμε ότι κάποια από τα κοινωνικά προβλήματα που στρέφουν τους πολίτες στις Κοινωνικές Υπηρεσίες του δήμου είναι τα οικονομικά προβλήματα όπως έχουμε επισημάνει αρκετές φορές διότι ο περισσότερος πληθυσμός υποφέρει από αυτό, επίσης ένα άλλο κοινωνικό πρόβλημα είναι τα προβλήματα υγείας (π.χ. μακροχρόνια προβλήματα υγείας της τρίτης ηλικίας) που έχουν πολλοί δημότες και δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εξαιτίας των μικρών εισοδημάτων ή ακόμα και άνευ βιβλιάρου υγείας. για τον λόγο αυτό καταφεύγουν στις Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου, αφού είναι κυριολεκτικά ανήμποροι λόγω οικονομικής ανέχειας για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Κάτι που σαφέστατα λείπει από το νησί μας είναι οι εκσυγχρονισμένες αθλητικές υποδομές, κάτι το οποίο θα μπορούσε να βοηθήσει είτε τα παιδιά από μικρή ηλικία να ασχοληθούν με κάποια αθλητική δραστηριότητα είτε άτομα που ασχολούνται στον

ερασιτεχνικό ή επαγγελματικό αθλητικό χώρο, γι' αυτό η τοπική κοινωνία θα πρέπει να βρει χρηματοδοτικούς πόρους (π.χ αξιοποίηση του Νομοθετικού Πλαισίου για τη σύμπραξη Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα Σ.Δ.Ι.Τ.), για να δημιουργηθεί η αναγκαία υποδομή και να βοηθήσει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους.

Τέλος, θα πρέπει να δώσουμε έμφαση στην ουσιαστική δράση του Δήμου Λέσβου στην έως τώρα εφαρμογή της Κοινωνικής Πολιτικής, με τα όποια προβλήματα έχουν προκύψει. Συγκεκριμένα, η δημιουργία δομής του Κέντρου Απεξάρτησης και Επανεξέταξης του ΚΕΘΕΑ, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας του Δήμου Λέσβου, αποτελεί μια καινοτομία με πολύ μεγάλη ωφέλεια για την τοπική κοινωνία, αφού ως ψυχοδιαγνωστικό κέντρο, εξυπηρετεί και προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες με κατάλληλους Επιστήμονες (ψυχίατρος, κοινωνικοί λειτουργοί κ.α.), σε άτομα εξαρτημένα, καθώς επίσης και τις οικογένειές τους.

Επιπλέον, κατέβαλε ουσιαστικές προσπάθειες στον τομέα της Πρόνοιας για την εξυπηρέτηση των αναγκών σε ευάλωτα άτομα του πληθυσμού που πλήττονται από την οικονομική κατάσταση της Χώρας, όπως στην δημιουργία του κοινωνικού φαρμακείου, που έχει σαν στόχο τον εφοδιασμό του με φάρμακα, υγειονομικό και παραφαρμακευτικό υλικό, καθώς επίσης και παιδικών εμβολίων, προκειμένου να προσφέρει θέσεις εργασίας και να ανακουφίσει τους πολίτες που πλήττονται από την φτώχεια και την κρατική εγκατάλειψη. Επίσης, παρέχει την βοήθεια σε απόρους και ανασφάλιστους με την χορήγηση αντιγριπικών εμβολίων, την δωρεάν μαστογραφία σε γυναίκες προκειμένου να προληφθούν από τον καρκίνο του μαστού, την διάθεση δωρεάν διανομής τροφίμων (γραβιέρα ,φέτα ,ζυμαρικά, ρύζι, ελαιόλαδο), παροχή υλικού ενημέρωσης και προφύλαξης για το AIDS και τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.

4.2 Προτάσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας του Δήμου Λέσβου

1. Κατάρτιση του υπάρχοντος προσωπικού με κατάλληλα σεμινάρια, προκειμένου με ταχύτητα να προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους δημότες.
2. Προσλήψεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο

3. Πιστοποίηση των υπηρεσιών του Δήμου με ίσο για διαχειριστική επάρκεια και υιοθέτηση σύγχρονων ευρωπαϊκών μεθόδων. Με τον τρόπο αυτό θα αξιοποιηθούν περισσότερα Ευρωπαϊκά κονδύλια και με μεγαλύτερη ταχύτητα.
4. Αξιολόγηση των Υπηρεσιών και των υπαλλήλων με αδιάβλητο σύστημα από Ανεξάρτητη Αρχή του Δημοσίου, και θέσπιση ηθικών και οικονομικών κινήτρων.
5. Ενίσχυση του εθελοντισμού σε ευαισθητοποιημένους δημότες με στόχο τη συμμετοχή τους σε κέντρα αποφάσεων (διοικητικά συμβούλια – επιτροπές κ.λ.π.). Επί πλέον να συσταθούν από εθελοντές, δασοφυροσβεστικές ομάδες διάσωσης, ομάδες καθαρισμού ακτών, κατασκευής μικρών έργων όπως πλακόστρωτα ή επισκευή και ανάδειξη παραδοσιακών κτιρίων σε παραδοσιακούς οικισμούς, δράσεις για την Πολιτική Προστασία σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας κ.α). Οι δράσεις αυτές θα αναπτυχθούν με την τεχνική και οικονομική υποστήριξη του Δήμου Λέσβου, μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.), των ιδίων Πόρων ή με ένταξη σε χρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά προγράμματα.
6. Αυστηρός και ουσιαστικός έλεγχος δαπανών από τις εποπτεύουσες Υπηρεσίες (Αποκεντρωμένη Διοίκηση και Ελεγκτικό Συνέδριο), και πιστή εφαρμογή της νομοθεσίας από υπαλλήλους και Αιρετούς.
7. Δημιουργία και κατασκευή κατάλληλων υποδομών στη πόλη και τα χωριά για διευκόλυνση ατόμων ΑΜΕΑ.
8. Ουσιαστική μείωση των κονδυλίων για έργα βιτρίνας και δημιουργία υποδομών για διευκόλυνση του πρωτογενή τομέα (κατασκευή σύγχρονων αγροτικών δρόμων, δημιουργία κλειστών ελεγχόμενων λαϊκών δημοτικών αγορών κ.λ.π.).
9. Κατασκευή σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων με σύμπραξη του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα Σ.Δ.Ι.Τ..
10. Κατασκευή ποδηλατοδρόμων με σύγχρονες ευρωπαϊκές προδιαγραφές.
11. Ενίσχυση πρωτοβουλιών που αναδεικνύουν την τοπική κουλτούρα και παραδόσεις.
12. Δημιουργία υποδομών και συνεχής ενημέρωση των δημοτών σε θέματα πολιτικής προστασίας και αντιμετώπισης έκτακτων καιρικών φαινομένων (σεισμοί, πλημύρες, φωτιές, θεομηνίες κ.λ.π.).
13. Τέλος επιβάλλεται σταθερό εργασιακό περιβάλλον, χωρίς την καθημερινή απειλή της απόλυσης και της διαθεσιμότητας που σήμερα απασχολεί σχεδόν το σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων, που καθημερινά βρίσκονται σε απεργιακές ή άλλες μορφές

κινητοποιήσεων. Χάνεται πολύτιμος χρόνος και τα αποτελέσματα αντανακλούν, και έχουν δυσάρεστες συνέπειες σε όλα τα στρώματα της Κοινωνίας.

14. Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας με στόχο την αύξηση των εσόδων για σταδιακή αποδέσμευση των χρηματοδοτήσεων από το κεντρικό κράτος.

15. Υποχρεωτική εφαρμογή σύγχρονων online μηχανογραφικών συστημάτων για όλες τις υπηρεσίες του Δήμου με στόχο την διευκόλυνση των δημοτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, «ο Ρόλος των Ο.Τ.Α. στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα, σε άλλες χώρες», 2010.
- Ν.Π.Δ.Δ. Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, «Κοινωνικά Προβλήματα και τρόποι αντιμετώπισης Δήμου Λέσβου», 2010.
- Χατζηαναγνώστου Ειρήνη, «Η νόσος Alzheimer», 2013
- Ν.Π.Δ.Δ. Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, «Άποροι», 2013
- Ν.Π.Δ.Δ. Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, «Περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΝΠΔΔ Δήμου Λέσβου», 2011.
- Ηλιαχτίδα ΑΜΚΕ, «Εργαστήρι Ανθρώπων με Αναπηρία και οι δραστηριότητες», 2013
- Θελερίτη Μ, «Η άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο - Προτάσεις για τη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου», ΚΕΔΚΕ - ΕΕΤΑΑ, Αθήνα, 2008.
- Παπάνης Ευστράτιος, «Κοινωνικά Δίκτυα, Κινητικότητα και Ανεργία», Ελληνική Κοινωνική Έρευνα, 2009.
- Ναγοπουλος Νίκος, Συντονισμένες και συμπληρωματικές ενέργειες ολοκληρωμένης παρέμβασης για την ενίσχυση της απασχόλησης, Δερεογλου, Αθήνα, 2006.
- Γράβαρης,Δ., Δεδουσόπουλος,Α., "Ανεργία και Μηχανισμοί Νομιμοποίησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού", στο: *Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός* 6ο επιστημονικό συνέδριο Πανεπιστημίου Μακεδονίας 27-30 Νοεμβρίου 1996, Αθήνα, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, 1998.

- Καραμεσίνη,Μ., "Ανεργία, φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στην Ελλάδα", στο Πετμεζίδου,Μ., Παπαθεοδώρου,Χ. (επιμ.), *Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός, Αθήνα , Εξάντας, 2004.*
- Σακελλαροπούλος, Θ.(2008),<< το Κοινωνικό Κράτος σε ιστορική προοπτική>> Άρθρο στο Βήμα ιδεών, φύλλο της 7-11-2008
- Λιαρόπουλος Λ. (2007).<< Οργάνωση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας>>. Τόμος Α, εκδ. Βήτα, Αθηνών.
- Κοντιάδης Ξ, Καλατζής Ν, Μίχος Λ, Μπιτσάνη Ε, Τσέκος Θ. (2006β). <<Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση>>.
- Μακαρώνη Ν, Παλούκτση Β(2008). Υπάρχει Νότιο Ευρωπαϊκό Μοντέλο Κοινωνικής Πρόνοιας; Πτυχιακή Εργασία, Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο Θράκης.
- Κώδικας Δήμων Κοινοτήτων, «Ν. 3463/2006, άρθρο 75», Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης, Αθήνα, 2006, σελ 125.
- Ν. 2646/98, άρθρο 4 και 5 «Ανάπτυξη του εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας», 1998, σελ. 2-3.
- Ν. 2072/92 άρθρο 11 παρ. 3 «Ρύθμιση Επαγγέλματος ειδικού τεχνικού προσθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης και άλλες διατάξεις» Αθήνα 1992, σελ 4.
- Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» σελ. 15- 35.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Edunet, «Κοινωνικά Προβλήματα», 2009
URL: http://gym-domen.lar.sch.gr/spring_day1.htm
- Aixmi, «Ο Ρόλος της Εκπαίδευσης στην κοινωνία και την πολιτική», 2012
URL: <http://www.aixmi.gr/index.php/rolos-ekpaideusis/>
- Lesvosnews, «Αποτύπωση οικονομικής & διοικητικής κατάστασης του ΝΠΔΔ Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμου Λέσβου», 2013
URL: www.lesvosnews.gr/?p=14359
- Παπάνης Ευστράτιος, « Η Ψυχολογική ερμηνεία των διακοπών», 2013
URL: eparanis.blogspot.gr
- «Η έννοια και το περιεχόμενο συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού», URL: <http://www.ekep.gr>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

5. Επάγγελμα:

- Δημόσιος Υπάλληλος Ιδιωτικός Υπάλληλος
Ελεύθερος Επαγγελματίας Συνταξιούχος Αιρετός

6. Εισόδημα

- 1,00 – 300,00 € 301,00 – 600,00 €
601,00 – 900,00 € 901,00 – 1200,00 €
1201,00 και άνω

7. Είστε δημότης του Δήμου Λέσβου;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

8. Γνωρίζετε την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν ΟΧΙ, γιατί:

- Έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης
Αδιαφορία
Δεν προέκυψε ανάγκη χρήσης της
Δεν ξέρω/ δεν απαντώ

9. Συμμετέχετε με κάποιο τρόπο (υπάλληλος, εθελοντής κ.λπ.) στην κοινωνική πολιτική που ασκεί ο Δήμος Λέσβου;

- Ναι Όχι

10. Έχετε χρησιμοποιήσει κάποιες από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου;

Ναι Όχι

Αν ναι, αναφέρατε ποιες

.....
.....

11. Ποιες δράσεις των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Λέσβου αξιολογείτε ως τις σημαντικότερες;

- Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά
- Δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- Επιχορήγηση ανέργων με επιταγές κατάρτισης
- Διανομή τροφίμων σε οικονομικά ασθενέστερες οικογένειες
- Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Άλλη (Προσδιορίστε)

12. Σε ποιές από τις παρακάτω κοινωνικές υπηρεσίες ο Δήμος Λέσβου θα πρέπει να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα κατά τη γνώμη σας ;

- Κέντρο Πληροφόρησης Νέων
- Συμβουλευτικός Σταθμός
- Ενημέρωση Ανέργων και Επιχειρήσεων
- ΚΑΠΗ
- Παιδικό - Βρεφονηπιακό Σταθμοί
- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης
- Ειδικό Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης
- Εθελοντική Αιμοδοσία
- Αθλητισμός
- Άλλο (Προσδιορίστε)

13. Η τρέχουσα οικονομική συγκυρία, σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει την άσκηση κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Λέσβου;

Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ Πάρα Πολύ

14. Ποιος ο βαθμός συνεργασίας των κοινωνικών δομών του δήμου με άλλους δημοτικούς φορείς (πνευματικό κέντρο, αθλητικοί σύλλογοι κλπ);

Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ Πάρα Πολύ

15. Ιεραρχήστε κατά σπουδαιότητα (1 λιγότερο σημαντικό, 5 πολύ σημαντικό) τα προβλήματα των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Λέσβου.

- Απουσία χρηματικών κεφαλαίων
- Έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού
- Έλλειψη εμπιστοσύνης πολιτών
- Έλλειψη επαρκών υποδομών
- Δυσκολίες επικοινωνίας με άλλες υπηρεσίες

16. Η κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Λέσβου σε ποιο βαθμό έχουν κινητοποιήσει τη συμμετοχή των δημοτών;

Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ Πάρα Πολύ

17. Ποια προβλήματα στρέφουν τους πολίτες στα κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου;

- Προβλήματα υγείας (ναρκωτικά, ΣΜΝ, αλκοολισμός κλπ)
- Υποσιτισμός
- Ψυχολογικά προβλήματα
- Οικονομικά προβλήματα (ανεργία)
- Διαπροσωπικά προβλήματα σχέσεων

18. Ποιές ακόμα κοινωνικές δράσεις θα θέλατε να πραγματοποιεί η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Λέσβου για τους πολίτες;

.....
.....
.....

19. Πόσο ικανοποιητική κρίνεται συνολικά την κοινωνική πολιτική του Δήμου Λέσβου;

Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ Πάρα Πολύ

20. Ποια είναι η προσπελασιμότητα των δημοτικών κτιρίων, πεζοδρομίων, κοινοχρήστων χώρων, χώρων στάθμευσης κ.α. από ευπαθείς ομάδες πολιτών (π.χ. ΑΜΕΑ);

- Καθόλου
- Πολύ Λίγο
- Λίγο
- Πολύ
- Πάρα Πολύ
- Απόλυτα

21. Αξιολογήστε την προτεραιότητα που πρέπει να δώσει ο Δήμος στα παρακάτω ζητήματα:

(ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: 5= πολύ μεγάλο, 4=μεγάλο, 3=μέτριο, 2=μικρό, 1=καθόλου)

Επίπεδο καθαριότητας

Δημοτικός φωτισμός

Συντήρηση πράσινου

Υποδομές Παιδείας

Υποδομές Πρόνοιας

Υποδομές Αθλητισμού

Κατάσταση πεζοδρομίων

Ασφάλεια

Δυνατότητες/ ευκαιρίες ψυχαγωγίας

Άλλο (ποιο;).....

.....

Ευχαριστώ πολύ!